

ระเบียบและหลักเกณฑ์ ที่เกี่ยวข้องกับกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม

สำนักบริหารกองทุน
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

คำนำ

ตามที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้มีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงแล้ว นั้น

สำนักบริหารกองทุน จึงได้รวบรวมระเบียบและหลักเกณฑ์ดังกล่าว จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มเพื่ออำนวยความสะดวก ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานต่อไป

สำนักบริหารกองทุน

เมษายน ๒๕๕๙

๑. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน
การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรวม พ.ศ. ๒๕๕๐ ๑
๒. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรวม ว่าด้วย
การจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรวม พ.ศ. ๒๕๕๘ ๕
๓. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรวม ว่าด้วย
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การให้กู้ยืมเงินกองทุน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรวมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๔ ๑๓
๔. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรวม ว่าด้วย
หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดซื้อที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร
พ.ศ. ๒๕๕๘ ๒๔
๕. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรวม ว่าด้วย
หลักเกณฑ์ และวิธีการ เกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๘ ๓๔
๖. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรวม ว่าด้วย
หลักเกณฑ์ และวิธีการ เกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๘ ๔๓
๗. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรวม ว่าด้วย
หลักเกณฑ์ และวิธีการพิจารณาลดหรือยกเว้นการเก็บค่าเช่า
ที่ดินเพื่อเกษตรกรรวม พ.ศ. ๒๕๓๖ ๔๔

๘. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย
การจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘ ๔๘
๙. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย
การให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการ
ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์
ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ๕๗
๑๐. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย
การให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ ๖๕
๑๑. คำสั่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ ๙๒๑/๒๕๔๔ ๖๘
เรื่อง มอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในการจัดทำและลงนาม
ในข้อตกลงต่อท้ายสัญญาเช่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบ
กิจการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ในเขตปฏิรูปที่ดิน
๑๒. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ ๗๐
เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ เรื่องที่ ๓.๓ การปรับปรุง
หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๑๓. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๗/๒๕๕๘ ๗๒
เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่องที่ ๓.๑ ขออนุมัติยกเว้น
ค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๑๔. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ๗๒
เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่องที่ ๓.๑ การกำหนดอัตรา
ค่าเช่าที่ดินสำหรับสถาบันเกษตรกร

๑๕. บันทึกข้อตกลงในการดำเนินงานระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม กับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
เรื่อง การให้เกษตรกรผู้ได้รับสิทธิในที่ดินจากการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม ขอรับสินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖ ๗๓
๑๖. บันทึกข้อตกลงในการดำเนินงานระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม กับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
เรื่อง การให้เกษตรกรผู้ได้รับสิทธิในที่ดินจากการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม ขอรับสินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ๗๗
๑๗. บันทึกข้อตกลงในการดำเนินงานระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตร (ธ.ก.ส.) เรื่อง การให้ผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม ขอรับสินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ๘๒
๑๘. บันทึกข้อตกลงในการดำเนินงานระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตร (ธ.ก.ส.) เรื่อง การบริการรับชำระเงินผ่านเคาน์เตอร์
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เมื่อวันที่
๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ ๘๗

ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ว่าด้วย การใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วย การใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งอื่นใดในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานภายในของ ส.ป.ก. และส่วนราชการตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มอบหมาย

“ส.ป.ก.จังหวัด” หมายความว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

“เงินกองทุน” หมายความว่า เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“โครงการ” หมายความว่า โครงการที่จัดทำขึ้นตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อเสนอขออนุมัติใช้จ่ายเงินจากกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“โครงการที่ได้รับอนุมัติ” หมายความว่า โครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการ ส.ป.ก. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการ ส.ป.ก. มอบหมาย

“รายจ่ายหมุนเวียน” หมายความว่า รายจ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ในลักษณะเงินหมุนเวียน โดยใช้คืนกองทุนตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนด

“รายจ่ายขาด” หมายความว่า รายจ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ในลักษณะที่ไม่ต้องใช้คืนเงินกองทุน

ข้อ ๕ ให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การใช้จ่ายเงินกองทุน

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่

(๑) รายจ่ายหมุนเวียน สำหรับกิจการ ดังนี้

ก. การจัดซื้อ หรือเวนคืนที่ดินหรือสิ่งหาริมทรัพย์ ตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ ส.ป.ก. กำหนด

ข. การชำระดอกเบี้ยพันธบัตร หรือการไถ่ถอนคืนพันธบัตรเมื่อครบกำหนดชำระ

ค. สินเชื่อ ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ง. รายจ่ายหมุนเวียนอื่นๆ ตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้

ก. รายจ่ายตามข้อผูกพันตามกฎหมาย

ข. รายจ่ายตามโครงการเร่งด่วนที่เป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อการบริหารงานตามปกติ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

หมวด ๒

การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษา การบัญชี และการตรวจสอบเงินกองทุน

ข้อ ๗ ให้ ส.ป.ก. เปิดบัญชีเงินทุนหมุนเวียนขึ้นบัญชีหนึ่ง ไว้ที่กระทรวงการคลังเรียกว่า “บัญชีเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร”

บรรดาเงิน ที่ ส.ป.ก. หรือ ส.ป.ก. จังหวัด ได้รับตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๘ ยกเว้นเงินที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดินเพื่อการบริหารงานตามปกติ ให้นำส่งเข้าบัญชีเงินกองทุนที่กระทรวงการคลัง โดยไม่หักค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

ข้อ ๘ การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุน ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณ ตามระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS)

การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

ให้ ส.ป.ก. หรือ ส.ป.ก.จังหวัด ขอเบิกเงิน โดยระบุวัตถุประสงค์ที่จะนำเงินนั้นไปจ่ายด้วย

ให้ ส.ป.ก. หรือ ส.ป.ก.จังหวัด มีเงินทอรองจ่ายเป็นจำนวนเงินตามที่ตกลงกับกระทรวงการคลัง โดยฝากไว้ที่ธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ภายในวงเงินและเงื่อนไขที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

ข้อ ๙ ให้เลขาธิการเป็นผู้เบิกเงินกองทุน และมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย เช่นเดียวกับการเบิกเงินงบประมาณรายจ่ายของทางราชการ

ข้อ ๑๐ การเบิกเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การฝากเงิน การนำเงินส่งคลังรวมทั้งการพัสดุ ให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยการนั้นโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑ หลักฐานการจ่ายเงิน ให้เก็บรักษาไว้ที่หน่วยงานของรัฐซึ่งเบิกเงิน กับกรมบัญชีกลาง หรือสำนักงานคลังจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทำการตรวจสอบต่อไป

ข้อ ๑๒ ให้ ส.ป.ก. จัดทำบัญชีและรายงานการเงินของเงินกองทุน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ส่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบ ภายใน ๙๐ วัน นับจาก สิ้นปีงบประมาณ

เพื่อประโยชน์ในการจัดทำงบการเงินในภาพรวมของแผ่นดิน ให้ ส.ป.ก. จัดส่งข้อมูลทางบัญชีของกองทุน เข้าสู่ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ข้อ ๑๓ ให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการดำเนินงานการเงินและการบัญชีของเงินกองทุน และรายงานผลให้เลขาธิการทราบ อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

ข้อ ๑๔ ให้ ส.ป.ก. จัดทำรายงาน รับ - จ่ายเงิน ส่งกรมบัญชีกลางทราบ เป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งจัดทำรายงานฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงาน ส่งกรมบัญชีกลางทราบเป็นประจำทุกปี

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ไม่อาจปฏิบัติตามข้อกำหนดใดในระเบียบนี้ ให้ขอ ทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ธีระ สุตะบุตร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

**ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ว่าด้วย การจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. ๒๕๕๘**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม วางระเบียบว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๖

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะกรรมการและคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานภายในของ ส.ป.ก. และส่วนราชการตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง และให้หมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“คปจ.” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการ ส.ป.ก. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการ ส.ป.ก. มอบหมาย

“โครงการ” หมายความว่า โครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อเสนอขออนุมัติใช้จ่ายเงินจากกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“โครงการที่ได้รับอนุมัติ” หมายความว่า โครงการที่ได้รับอนุมัติจาก คปจ. หรือคณะอนุกรรมการ หรือคณะกรรมการแล้ว

“โครงการหมุนเวียน” หมายความว่า โครงการที่ใช้เงินของกองทุน ในลักษณะเงินหมุนเวียน โดยใช้คืนกองทุน ตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนด

หมวด ๑

การจัดทำ การเสนอ และการพิจารณาโครงการ

ข้อ ๕ การจัดทำโครงการ ให้แสดงรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อโครงการ

(๒) หลักการและเหตุผล

(๓) วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

(๔) สถานที่ดำเนินการ

(๕) ผู้ดำเนินการหรือหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในการดำเนินการ

(๖) วิธีดำเนินงาน

(๗) ระยะเวลาดำเนินงานพร้อมทั้งกำหนดวันเริ่มต้นและสิ้นสุดของการดำเนินงานโดยประมาณ

(๘) ปริมาณงานและประมาณการค่าใช้จ่าย พร้อมทั้งรายละเอียดแยกเป็นรายปี โดยจำแนก เป็นหมวด ประเภท ลักษณะ หรือรายการในลักษณะเดียวกับหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ

(๙) ผู้เบิกจ่ายเงินและสถานที่เบิกจ่ายถ้าแยกเบิกจ่ายหลายแห่งต้องระบุทุกแห่ง พร้อมทั้งค่าใช้จ่ายที่จะเบิกจ่ายของแต่ละแห่งด้วย

(๑๐) ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

(๑๑) เอกสารหรือรายละเอียดอื่น ๆ

ข้อ ๖ ค่าใช้จ่ายตามโครงการในลักษณะค่าจ้างชั่วคราว ให้แสดงจำนวน อัตรา อัตราค่าจ้าง ระยะเวลาการจ้าง วุฒิและหน้าที่หรือตำแหน่งของผู้ที่จะจ้างเป็นลูกจ้างด้วย

ข้อ ๗ ค่าใช้จ่ายตามโครงการในลักษณะค่าครุภัณฑ์ให้ระบุรายละเอียด ครุภัณฑ์แต่ละรายการ จำนวน ราคาต่อหน่วย ขนาด ประเภท และชนิดของ ครุภัณฑ์ประกอบ

ข้อ ๘ ค่าใช้จ่ายตามโครงการในลักษณะค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่เป็น ค่าซื้อ หรือเวนคืน ค่าชดเชยที่ดินหรือสิ่งส้างหริมทรัพย์ ให้แสดงรายละเอียด ประกอบ ดังนี้

(๑) จำนวนเงินสดและมูลค่าพันธบัตร (ถ้ามี) ที่ต้องจ่าย

(๒) ราคาประเมินตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) จำนวนแปลงที่ดิน เนื้อที่และที่ตั้งของที่ดินหรือสิ่งส้างหริมทรัพย์

ข้อ ๙ ค่าใช้จ่ายตามโครงการในลักษณะค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่เป็น ค่าสิ่งก่อสร้าง ให้แสดงรายละเอียดประกอบตามกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การก่อสร้างที่หน่วยงานของรัฐจัดสร้างเองให้แสดง

ก. ระยะเวลาทำการก่อสร้างและกำหนดวันเริ่มก่อสร้างโดยประมาณ

ข. แบบรูปรายการก่อสร้างโดยสังเขป ๓ ชุด เว้นแต่การก่อสร้างตามแบบรูปรายการ ซึ่ง ส.ป.ก. ได้อนุมัติให้ใช้เป็นแบบรูปรายการมาตรฐานแล้ว จะระบุเพียงรหัสของแบบรูปรายการมาตรฐานนั้นก็ได้

ค. ปริมาณงานและประมาณการค่าใช้จ่าย โดยแยกเป็นประเภท ลักษณะ หรือรายการ พร้อมทั้งค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหน่วยของงาน

(๒) การก่อสร้างที่หน่วยงานของรัฐมิได้สร้างเองให้แสดง

ก. ระยะเวลาทำการก่อสร้างและกำหนดวันเริ่มก่อสร้างโดยประมาณ

ข. แบบรูปรายการก่อสร้างโดยสังเขป ๓ ชุด เว้นแต่การก่อสร้างตามแบบรูปรายการ ซึ่ง ส.ป.ก. ได้อนุมัติให้ใช้เป็นแบบรูปรายการมาตรฐานแล้วจะระบุเพียงรหัสของแบบรูปรายการมาตรฐานนั้นก็ได้

ค. ปริมาณงานและประมาณการค่าใช้จ่าย

ง. ค่าใช้จ่ายในการควบคุมงาน ในกรณีที่มิได้ตั้งไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๓) การก่อสร้างที่โดยลักษณะของงานไม่จำเป็นต้องมีแบบรูปรายการไม่ว่ากรณีจะเป็น (๑) หรือ (๒) ให้แสดงปริมาณงานและประมาณการค่าใช้จ่ายโดยแยกเป็นประเภทลักษณะหรือรายการ

ข้อ ๑๐ ค่าใช้จ่ายตามโครงการที่เป็นโครงการหมุนเวียนแต่เพียงบางส่วนหรือทั้งหมด ให้มีรายละเอียด ดังนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของโครงการหมุนเวียน

(๒) รายละเอียดและเงื่อนไขของโครงการหมุนเวียน

(๓) ระยะเวลาและเงื่อนไขการใช้คืนกองทุน

ข้อ ๑๑ ค่าใช้จ่ายตามโครงการ จะมีค่าใช้จ่ายในลักษณะเงินบำเหน็จบำนาญ เงินราชการลับ ค่ารับรอง และเงินอื่นในลักษณะเดียวกันมิได้

ข้อ ๑๒ การเสนอโครงการ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบเสนอต่อ ส.ป.ก. เพื่อเสนอคณะอนุกรรมการดำเนินการต่อไป

สำหรับโครงการที่มีการกั๊กด้วย การเสนอต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดก่อน

ข้อ ๑๓ การพิจารณาโครงการ ให้เป็นอำนาจของผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติ ดังนี้

(๑) โครงการที่มีการกู้ยืมโดยสถาบันเกษตรกรวงเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็น อำนาจของ คปจ.

(๒) โครงการที่มีการกู้ยืมโดยสถาบันเกษตรกรวงเงินเกินกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะอนุกรรมการ

(๓) โครงการที่มีการกู้ยืมนอกเหนือจากข้อ ๑ และข้อ ๒ วงเงินไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะอนุกรรมการ

(๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของ คณะอนุกรรมการ

(๕) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการมีมติกำหนด

กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ ในด้านความเหมาะสมของโครงการและวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตาม โครงการด้วย

หมวด ๒

การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภคให้จ่ายกันได้

ข้อ ๑๕ การเปลี่ยนแปลงประเภท ลักษณะ หรือรายการของโครงการ ที่ได้รับอนุมัติ จะกระทำได้ ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากเลขาธิการในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การเปลี่ยนแปลง จำนวนอัตรา และอัตราค่าจ้างของรายจ่ายที่จ่าย ในลักษณะค่าจ้างชั่วคราว ทั้งนี้ ภายในวงเงินค่าจ้างชั่วคราวที่ได้รับอนุมัติแล้ว

(๒) การเปลี่ยนแปลงสถานที่หรือพื้นที่ปฏิบัติการหรือขยายพื้นที่ปฏิบัติการ
ทั้งนี้ ภายในขอบเขต รายละเอียดและวงเงินที่ได้รับอนุมัติ

(๓) การเปลี่ยนแปลงวิธีดำเนินงานตามโครงการภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติ

(๔) การใช้เงินที่มีเหลือจ่ายจากการซื้อหรือจากการจ่ายเงินสำหรับ
รายการใดรายการหนึ่ง ในงบลงทุน ลักษณะค่าครุภัณฑ์ ลักษณะค่าที่ดิน และ
สิ่งก่อสร้าง งบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น ไปสมทบเพื่อจัดซื้อหรือจ่ายสำหรับ
อีกรายการหนึ่ง เฉพาะในกรณีที่ไม่เป็นการเพิ่มรายการขึ้นใหม่ และไม่เป็นการลด
รายการเดิม ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการจ่ายสมทบสำหรับรายการในงบรายจ่ายเดียวกัน
หรือในงบรายจ่ายต่างกัน

การจ่ายสมทบตามความในวรรคหนึ่ง จะต้องไม่เป็นการเพิ่มราคาต่อหน่วย
ของรายการที่จ่ายสมทบเกินกว่าร้อยละ ๑๐ ของราคาที่ได้รับอนุมัติ

(๕) การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะ จำนวน
ขนาด ประเภท และชนิดของครุภัณฑ์ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติเท่าที่ไม่เป็น
การเพิ่มรายการขึ้นใหม่

(๖) การเปลี่ยนแปลงหรือลดรายการก่อสร้างซึ่งวงเงินค่าจ้างสูงกว่า
วงเงินที่ได้รับอนุมัติไม่เกิน ร้อยละ ๑๐ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการตัดทอนรายการที่
อาจทำให้อาคาร สิ่งปลูกสร้างเสียความมั่นคง แข็งแรงและประโยชน์ในการใช้สอย
หรือเป็นการลดขนาดหรือจำนวนหน่วยการก่อสร้าง

(๗) การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของโครงการที่ได้รับอนุมัติกรณีอื่นๆ
เท่าที่ไม่เป็นการเปลี่ยนแปลง หลักการหรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่ได้รับอนุมัติ
และไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติของคณะกรรมการ

(๘) การเปลี่ยนแปลงรายการค่าวัสดุในกรณีที่เป็น การเพิ่มรายการขึ้นใหม่
ทั้งนี้ ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติ

(๙) การเพิ่มวงเงินค่าก่อสร้าง ซึ่งเป็นผลจากการทำสัญญาแบบปรับ
ราคาได้

ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล หรือสถานที่ดำเนินการที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะแล้วในระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การให้กู้ยืมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินให้ดำเนินการ ตามระเบียบดังกล่าว

ข้อ ๑๖ การเปลี่ยนแปลงใดๆ เกี่ยวกับโครงการที่ได้รับอนุมัติในส่วนที่มิได้มีการกำหนดไว้ในระเบียบนี้จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจาก คปจ. หรือคณะกรรมการหรือคณะกรรมการ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติโครงการนั้นแล้วแต่กรณี

หมวด ๓

การเลื่อน การยกเลิก การขยาย และการปิดโครงการ

ข้อ ๑๗ โครงการที่ได้รับอนุมัติแล้วแต่ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้หน่วยงานของรัฐผู้เป็นเจ้าของโครงการแสดงเหตุผลและปัญหาอุปสรรค เพื่อขออนุมัติต่อเลขาธิการขอเลื่อนการเริ่มต้นโครงการออกไป เมื่อเลขาธิการอนุมัติให้เลื่อนการเริ่มต้นโครงการออกไปแล้วให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ

ข้อ ๑๘ โครงการที่ได้รับอนุมัติแล้วแต่ไม่ได้ดำเนินการ หรือดำเนินการล่าช้ากว่าที่กำหนด ถ้าคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเห็นสมควรยกเลิกให้แสดงเหตุผลและปัญหาอุปสรรคที่ต้องยกเลิกโครงการเสนอขอยกเลิกต่อเลขาธิการ เมื่อเลขาธิการอนุมัติให้ยกเลิกโครงการแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ

ข้อ ๑๙ โครงการที่ไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้หน่วยงานของรัฐผู้เป็นเจ้าของโครงการแจ้งเหตุผล ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการต่อเลขาธิการ เมื่อเลขาธิการอนุมัติให้ขยายระยะเวลาแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ

ข้อ ๒๐ โครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน จังหวัด ดำเนินการขออนุมัติปิดโครงการต่อเลขาธิการ เมื่อเลขาธิการอนุมัติให้ ปิดโครงการแล้วให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ

ข้อ ๒๑ กรณีมีเงินเหลือจ่ายตามข้อ ๑๘ และข้อ ๒๐ ให้หน่วยงานของรัฐ ผู้เป็นเจ้าของโครงการโอนขายบิลกลับเข้าบัญชีเงินกองทุนทางส่วนกลางโดยเร็ว พร้อมทั้งแจ้งและแนบสำเนาหลักฐานการนำส่งเงินกองทุนดังกล่าว ให้ ส.ป.ก. เพื่อทราบ

ข้อ ๒๒ ในกรณีไม่อาจปฏิบัติตามระเบียบนี้ หรือมีปัญหาเกี่ยวกับการ ปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้เสนอคณะกรรมการวินิจฉัย

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘

ปิติพงศ์ พิ้งบุญ ณ อยู่ธยา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

**ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน**

พ.ศ. ๒๕๕๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๙) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยอนุมติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๔ ”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการโครงการและการเงิน กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“คปจ.” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

“ส.ป.ก. จังหวัด” หมายความว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

“สถาบันเกษตรกร” หมายความว่า สหกรณ์การเกษตรหรือกลุ่มเกษตรกร ในเขตปฏิรูปที่ดิน

“การให้กู้ยืม” หมายความว่า การให้สินเชื่อเป็นตัวเงิน และหรือสิ่งของ

“การกู้ยืมเพื่อประกอบเกษตรกรรม” ให้หมายความรวมถึง การกู้ยืมเพื่อ เป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่มีผลเอื้ออำนวยประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรมด้วย

“การกู้ยืมรายบุคคล” หมายความว่า การกู้ยืมโดยบุคคลเพียงคนเดียว และเป็นกิจการเฉพาะตัว

“การกู้ยืมรายโครงการ” หมายความว่า การกู้ยืมที่จัดทำเป็นโครงการ โดยบุคคลหลายรายกู้ยืมเพื่อกิจกรรมที่มีการบริหารจัดการร่วมกันและเพื่อกิจกรรม ที่เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน

“การปลอดชำระคืนเงินต้น” หมายความว่า การให้ผู้กู้ไม่ต้องชำระเงินต้น ตั้งแต่ระยะเวลาเริ่มต้นสัญญาจนถึงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งตามที่กำหนดในสัญญา

“การขยายเวลาการชำระหนี้” หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงระยะเวลา การชำระหนี้ออกไปเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา

“การผ่อนผันการชำระเงินรายงวด” หมายความว่า การผิดการชำระเงิน รายงวดใดงวดหนึ่งออกไปโดยให้นำไปจ่ายในงวดถัดไป ทั้งนี้ จะต้องอยู่ภายใน ระยะเวลาตามสัญญา

“เงินรายงวด” หมายความว่า เงินต้นแต่ละงวด

“ค่าชดเชย” หมายความว่า เงินที่ชำระให้แก่ผู้ที่ถือครองที่ดินอยู่เดิม หรือ ผู้ได้รับการจัดให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน และสละสิทธิการเข้าทำประโยชน์ใน ที่ดินนั้น

หมวด ๑

วัตถุประสงค์ของการให้กู้ยืม

ข้อ ๕ การให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- (๑) การให้กู้ยืมเพื่อประกอบเกษตรกรรม
- (๒) การให้กู้ยืมเพื่อเป็นค่าชดเชย

หมวด ๒

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิกู้ยืม

ข้อ ๖ ผู้มีสิทธิกู้ยืมตามระเบียบนี้ ต้องเป็นเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร ซึ่งมีสมาชิกที่ได้รับ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด และมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้ได้รับที่ดิน หรือผู้ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- (๒) เป็นผู้อยู่ในเขตพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน
- (๓) เป็นสถาบันเกษตรกร ซึ่งมีความต้องการเงินทุนเพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

หมวด ๓

ระยะเวลาการกู้ยืม และอัตราดอกเบี้ยที่ให้กู้ยืม

ข้อ ๗ ระยะเวลาการกู้ยืม และอัตราดอกเบี้ยที่ให้กู้ยืม ให้เป็นไปตามนี้

- (๑) กรณีการกู้ยืมที่มีวัตถุประสงค์ตามข้อ ๕ (๑) แบ่งออกเป็น
 - ก. เงินกู้ระยะสั้น กำหนดชำระคืนภายใน ๑ ปี
 - ข. เงินกู้ระยะปานกลาง กำหนดชำระคืนภายใน ๓ ปี
 - ค. เงินกู้ระยะยาว กำหนดชำระคืนภายใน ๑๕ ปี

(๒) กรณีการกู้ยืมที่มีวัตถุประสงค์ตามข้อ ๕ (๒) กำหนดระยะเวลาชำระคืนภายใน ๒๕ ปี

ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดอัตราดอกเบี้ยโดยคำนึงถึงอัตราดอกเบี้ยท้องตลาด แต่ต้องไม่เกินร้อยละ ๕ ต่อปี

หมวด ๔

หลักประกันการกู้ยืม

ข้อ ๘ ภายใต้บังคับข้อ ๙ การให้เกษตรกรกู้ยืม ให้มีหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) มีอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีมูลค่าไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินที่ขอกู้จำนวนเป็นประกัน และกรณีอสังหาริมทรัพย์มีจำนวนไม่เพียงพอ ให้มีบุคคลที่ภูมิลำเนาอยู่ประจำที่ในจังหวัดเห็นควรเป็นผู้ค้ำประกันด้วยอย่างน้อย ๑ คน

(๒) มีบุคคลซึ่งภูมิลำเนาอยู่ประจำที่ในจังหวัดเห็นสมควรอย่างน้อย ๒ คน เป็นผู้ค้ำประกัน ทั้งนี้ สำหรับวงเงินที่ขอกู้ยืมไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

(๓) มีบุคคลซึ่งภูมิลำเนาอยู่ประจำที่ในจังหวัดเห็นสมควรอย่างน้อย ๓ คน เป็นผู้ค้ำประกัน ทั้งนี้ สำหรับวงเงินที่ขอกู้ยืมเกินกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

(๔) มีเกษตรกรซึ่งมีความต้องการเงินกู้ประเภทเดียวกัน ซึ่งมีจำนวนอย่างน้อย ๓ คน โดยไม่นับรวมผู้กู้ทำหนังสือรับรองตามแบบที่กำหนดผูกพันร่วมกัน ทั้งนี้ การให้กู้ยืมแต่ละคน ต้องมีวงเงินกู้ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ยกเว้นการกู้เพื่อค่าชดเชยต้องมีวงเงินกู้ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

(๕) เกษตรกรสามารถใช้เอกสารหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สัญญาเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือสัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นหลักประกันได้ตามหลักเกณฑ์และมูลค่าที่ ส.ป.ก. กำหนด

ข้อ ๙ ส.ป.ก. อาจให้ผู้เช่าซื้อที่ดินจาก ส.ป.ก. กู้ยืมได้ไม่เกินร้อยละ ๘๐ ของต้นทุนที่ชำระค่าเช่าซื้อแล้ว โดยไม่มีหลักประกัน

ข้อ ๑๐ กรณีสถาบันเกษตรกรเป็นผู้กู้ยืม ให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการทุกคนของสถาบันเกษตรกรเป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้ และหรือซื้อสิ่งหาทรัพย์สินค้ำประกันตามหลักเกณฑ์ที่ ส.ป.ก. กำหนด

หมวด ๕

วิธีปฏิบัติในการขอกู้ยืม

ข้อ ๑๑ การกู้ยืม ให้ดำเนินการยื่นคำขอต่อ ส.ป.ก.จังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) การกู้ยืมรายบุคคล ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ส.ป.ก. กำหนด

(๒) การกู้ยืมรายโครงการ ให้ดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

หมวด ๖

อำนาจการอนุมัติ และการพิจารณาคำขอกู้ยืม

ข้อ ๑๒ การอนุมัติให้กู้ยืม ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) การกู้ยืมรายบุคคล

ก. ปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีอำนาจอนุมัติการกู้ยืมวงเงินไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

ข. การกู้ยืมเกินกว่ารายละ ๕๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้ คปจ. เป็นผู้ที่มีอำนาจอนุมัติ

ค. การกู้ยืมเกินกว่ารายละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ ยกเว้นการกู้ยืมเพื่อเป็นค่าชดเชยให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติในวงเงินที่เกินกว่ารายละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป โดยไม่จำกัดวงเงิน

ง. การกู้ยืมเกินกว่ารายละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป ให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณา ทั้งนี้ไม่รวมถึงการกู้ยืมเพื่อเป็นค่าชดเชย

(๒) การกู้ยืมรายโครงการ

ก. โครงการซึ่งมีวงเงินกู้ยืมไม่เกิน ๕ ล้านบาท ให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ

ข. โครงการซึ่งมีวงเงินกู้ยืมเกินกว่า ๕ ล้านบาทขึ้นไป ให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณา

การอนุมัติให้กู้ยืมรายบุคคลและรายโครงการ จะต้องอยู่ภายใต้แผนเงินทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการแล้ว

(๓) กรณีสถาบันเกษตรกรเป็นผู้กู้ยืม ให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติไม่เกินแห่งละ ๕ ล้านบาท สำหรับวงเงินเกินกว่า ๕ ล้านบาท ให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณา

ข้อ ๑๓ การกู้ยืมรายโครงการที่มีการอนุมัติแล้วแต่ยังไม่มี การก่อหนี้ ถ้าไม่มีข้อสงวนในการอนุมัติโครงการโดยเฉพาะและมีความจำเป็นให้ปฏิรูปที่ดิน จังหวัดมีอำนาจเปลี่ยนแปลงรายละเอียด รวมถึงตัวบุคคลในโครงการได้ เท่าที่ไม่ขัดวัตถุประสงค์ของโครงการ

หมวด ๗

การทำสัญญา และการจ่ายเงิน

ข้อ ๑๔ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการให้ผู้กู้จัดทำสัญญาตามแบบสัญญากู้ยืม สัญญาจำนอง สัญญาค้ำประกัน และแบบสัญญาอื่นๆ (ถ้ามี) ที่จำเป็นให้เป็นไปตามที่ ส.ป.ก. กำหนด

ข้อ ๑๕ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการ ส.ป.ก. มอบหมายลงนามให้กู้ยืมในสัญญากู้ยืมในนามของ ส.ป.ก

ข้อ ๑๖ การให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรกู้ยืมให้ ส.ป.ก. พิจารณาจ่ายเป็นสิ่งของหรือตัวเงิน โดยจ่ายคราวเดียวหรือเป็นงวดก็ได้ตามที่ระบุไว้ในสัญญา

ข้อ ๑๓ การให้กู้ยืมโดยจ่ายเป็นสิ่งของ ให้คิดราคาส่งของที่จ่ายให้ ไม่เกินราคาตลาดแห่งท้องถิ่นนั้น โดยในสัญญาให้กำหนดไว้ว่า ผู้กู้ยินยอมรับเอาสิ่งของแทนเงินที่ให้กู้ และจะชำระคืนเป็นเงินทั้งหมด

ข้อ ๑๔ ถ้าผู้กู้ยืมไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญาประการหนึ่ง ประการใด ให้ผู้นั้นหมดสิทธิขอกู้ยืมในโอกาสต่อไป จนกว่าจะได้มีการปฏิบัติตามพันธกรณีเสร็จสิ้นแล้ว

หมวด ๘

การติดตามการใช้จ่ายของผู้กู้ และติดตามการชำระหนี้

ข้อ ๑๙ นับแต่ผู้กู้สามารถดำเนินการตามกิจกรรมที่ได้กำหนดไว้ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด มีหน้าที่ติดตามสภาพความก้าวหน้าและการใช้จ่ายเงินของกิจกรรม หรือโครงการของผู้กู้เป็นระยะๆ ให้เป็นผลดีต่อผู้กู้และ ส.ป.ก.

ข้อ ๒๐ ส.ป.ก.จังหวัด มีหน้าที่ติดตามให้ผู้กู้ชำระเงินต้นและดอกเบี้ย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไข และข้อปฏิบัติที่ ส.ป.ก. กำหนด และให้มีหน้าที่ ดังนี้

(๑) จัดทำหนังสือแจ้งเตือนผู้กู้ล่วงหน้าประมาณ ๓๐ วัน ก่อนครบกำหนดชำระหนี้ เพื่อให้มาชำระหนี้ตามสัญญา

(๒) รายงานผลการจัดเก็บหนี้ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ให้ ส.ป.ก. ทราบ

หมวด ๙

การชำระหนี้

ข้อ ๒๑ การชำระหนี้ให้จ่ายเป็นงวดๆ ละ ๑ ปีโดยให้จ่ายงวดแรก เมื่อครบหนึ่งปี นับแต่วันทำสัญญา เว้นแต่จะได้กำหนดไว้ในสัญญาเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๒ ผู้กู้จะต้องชำระเงินต้นตามงวดพร้อมดอกเบี้ย ยกเว้นในระยะเวลาปลอดชำระคืนเงินต้น ให้ชำระเพียงดอกเบี้ยเงินกู้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามสัญญาผู้กู้ยืม

ข้อ ๒๓ ถ้าผู้กู้มาชำระหนี้ไม่ว่าเมื่อครบกำหนดหรือก่อนกำหนดก็ตาม ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

หมวด ๑๐

การปลอดชำระหนี้ การผ่อนผันการชำระเงินรายงวด การขยายเวลาการชำระหนี้ และการลดดอกเบี้ยเงินกู้

ข้อ ๒๔ การปลอดชำระคืนเงินต้น กระทำได้ในกรณีที่เป็นการกู้ยืมระยะปานกลางหรือระยะยาวตามที่กำหนดไว้ในสัญญา

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระเงินรายงวด และขอผ่อนผันการชำระเงินงวดใด ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีอำนาจผ่อนผันการชำระเงินงวดนั้นได้ไม่เกิน ๑ ปี หากเกินกว่า ๑ ปีให้เป็นอำนาจของ คปจ.

ในกรณีที่ผู้กู้ได้รับการผ่อนผันการชำระเงินรายงวดมาแล้ว จะได้รับการผ่อนผันการชำระเงินรายงวดถัดไปก็ต่อเมื่อผู้นั้น ได้ชำระเงินรายงวดที่ได้รับการผ่อนผันมาครบถ้วนแล้ว

ให้ ส.ป.ก.จังหวัด รายงานผลการดำเนินงานให้ คปจ. และ ส.ป.ก. ทราบทุกครั้ง

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาตามสัญญากู้ยืม และขอขยายเวลาการชำระหนี้ ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอนุมัติขยายเวลาการชำระหนี้ได้ครั้งละไม่เกิน ๑ ปี ตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

- (๑) เงินกู้ระยะสั้น ให้ขยายเวลาได้ไม่เกิน ๑ ครั้ง
- (๒) เงินกู้ระยะปานกลาง ให้ขยายเวลาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง
- (๓) เงินกู้ระยะยาว ให้ขยายเวลาได้ไม่เกิน ๓ ครั้ง

กรณีการอนุมัติขยายระยะเวลาชำระหนี้เกินกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้ คปจ. เป็นผู้พิจารณา

ให้ ส.ป.ก.จังหวัด รายงานผลการดำเนินงานให้ คปจ. และ ส.ป.ก. ทราบ
ทุกครั้ง

ข้อ ๒๗ การขอผ่อนผันการชำระเงินรายงวดตามข้อ ๒๕ หรือการขอ
ขยายเวลาการชำระหนี้ ตามข้อ ๒๖ ผู้กู้จะต้องให้ผู้ค้ำประกันมาจัดทำหนังสือ
ยินยอมให้ดำเนินการดังกล่าวต่อ ส.ป.ก.จังหวัด ไว้เป็นหลักฐาน เว้นแต่ผู้กู้
ได้จัดให้มีผู้ค้ำประกันที่ยินยอมไม่ยกเหตุแห่งการผ่อนผัน หรือขยายระยะเวลา
การชำระหนี้มาเป็นเหตุเบี่ยงเบนความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกันไว้ล่วงหน้าแล้ว

ข้อ ๒๘ การขอผ่อนผันการชำระเงินรายงวด และการขอขยายเวลา
การชำระหนี้ ผู้กู้ต้องแจ้งให้ ส.ป.ก.จังหวัดทราบล่วงหน้าก่อนครบกำหนดชำระ

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่มีภัยธรรมชาติ หรือภัยจากโรคพืช หรือศัตรูพืช หรือ
มีเหตุจำเป็นอื่น เมื่อผู้กู้ร้องขอ ให้คณะกรรมการพิจารณาหรืองดเก็บดอกเบี้ย
เงินกู้ของเงินรายงวดได้ไม่เกิน ๑ ปี

ข้อ ๓๐ การขอลดหรืองดเว้นการชำระดอกเบี้ยตามข้อ ๒๙ ให้
ส.ป.ก.จังหวัด เสนอ เอกสารต่อไปนี้ ต่อ คปจ. เพื่อพิจารณา

(๑) คำขอลดหรืองดเว้นดอกเบี้ยเงินกู้ของผู้กู้

(๒) รายงานการตรวจสอบสภาพความเสียหายของผู้กู้แต่ละรายของ
ส.ป.ก.จังหวัด

(๓) รายละเอียดและเงื่อนไขเกี่ยวกับการขอลดดอกเบี้ยเงินกู้ของ
เกษตรกรแต่ละราย พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ

(๔) หลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและสมควรเสนอเพื่อประกอบการ
พิจารณา (ถ้ามี)

เมื่อ คปจ. ได้ตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ให้เสนอคณะกรรมการ
พิจารณาต่อไป

หมวด ๑๑

การไม่ชำระหนี้ และการเร่งรัดหนี้ตามสัญญากู้ยืม

ข้อ ๓๑ ถ้าผู้กู้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด มีหนังสือเร่งรัดผู้กู้ให้มาชำระหนี้ภายในเวลาที่กำหนด

ข้อ ๓๒ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด มีหนังสือแจ้งบอกเลิกสัญญาในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้กู้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ ๒ งวดติดต่อกัน และไม่ชำระหนี้ภายในเวลาที่กำหนดในหนังสือเร่งรัดตามข้อ ๓๑

(๒) ผู้กู้สละสิทธิการเข้าทำประโยชน์ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการให้เกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

ข้อ ๓๓ ถ้าปฏิรูปที่ดินจังหวัดเห็นว่าการไม่ชำระหนี้เป็นผลมาจากเหตุสุดวิสัย ปฏิรูปที่ดินจังหวัดจะผ่อนผันให้ผู้กู้ชำระเงินมาชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้ แต่ต้องไม่เกินระยะเวลาชำระหนี้ของงวดถัดไป พร้อมทั้งรายงานให้ ส.ป.ก. ทราบ

หมวด ๑๒

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๓๔ วิธีการในการดำเนินงานในส่วนที่ยังมิได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้เป็นตามที่เลขาธิการ ส.ป.ก. กำหนด

ในกรณีไม่อาจปฏิบัติตามระเบียบนี้ หรือมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เสนอคณะกรรมการพิจารณากำหนดวิธีปฏิบัติสำหรับกรณีนั้นต่อไป

ข้อ ๓๕ การให้กู้ยืมรายใด ที่ ส.ป.ก. ได้ทำขึ้น และมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายอยู่แล้วก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้มีผลตามกฎหมาย แต่การปฏิบัติต่อไปเกี่ยวกับการกู้ยืมรายนั้นให้อยู่ในบังคับระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

ธีระ วงศ์สมุทร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

**ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดซื้อที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. ๒๕๕๘**

เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดซื้อที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นไป โดยรัดกุม รวดเร็วมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) ประกอบมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จึงกำหนดระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดซื้อที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

บรรดาหลักเกณฑ์ หรือแนวปฏิบัติใดที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ หรือที่มีอยู่ในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“คปก.” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“คปจ.” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

“ออก.คง.” หมายความว่า คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการจัดซื้อที่ดินตามที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแต่งตั้ง

“ส.ป.ก.” หมายความว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“ส.ป.ก. จังหวัด” หมายความว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

“ผู้เสนอขายที่ดิน” หมายความว่า เจ้าของที่ดินที่เสนอขายที่ดินและให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากเจ้าของที่ดินด้วย

“หนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน” หมายความว่า โฉนดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินและให้หมายความรวมถึงหนังสือรับรองการทำประโยชน์ด้วย

“รูปแผนที่รังวัดใหม่” (ร.ว.ม.) หมายความว่า หลักฐานรูปแผนที่ที่แสดงตำแหน่งหมุดหลักเขตที่ดิน พร้อมระยะการรังวัด ซึ่งได้รังวัดไว้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามประมวลกฎหมายที่ดิน

“หมุดหลักเขตที่ดิน” หมายความว่า หลักเขตสำหรับปักหมายเขตเกี่ยวกับที่ดิน ซึ่งกรมที่ดินทำขึ้นตามกฎหมาย หรือหลักเขตที่กรมที่ดินอนุมัติให้หน่วยราชการอื่นจัดทำขึ้น เพื่อใช้ปักหมายเขตที่ดินของหน่วยราชการนั้น

ข้อ ๔ กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้นำเสนอคปก. พิจารณา

ข้อ ๕ ให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นผู้รักษาการ ตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอน เพื่อปฏิบัติงานเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

หมวด ๑

การพิจารณาจัดซื้อที่ดิน

ส่วนที่ ๑

การประกาศพื้นที่เพื่อการจัดซื้อที่ดิน

ข้อ ๖ เมื่อได้รับอนุมัติแผนการจัดซื้อที่ดินแล้วให้ ส.ป.ก.จังหวัด ประกาศพื้นที่เพื่อการจัดซื้อที่ดินโดยให้ปิดประกาศดังกล่าวไว้ในที่เปิดเผย ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ส.ป.ก.จังหวัด และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่จะดำเนินการจัดซื้อโดยให้ปิดประกาศเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และจะประกาศทางสื่อมวลชนอื่นด้วยก็ได้

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้เขตตำบลหรืออำเภอเป็นหลัก และจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับที่ดิน ระยะเวลาให้ยื่นคำเสนอขายที่ดิน ซึ่งจะต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศ สถานที่ให้ผู้เสนอขายที่ดิน ยื่นคำเสนอขายที่ดินและให้ผู้เสนอขายที่ดินนำหลักฐานต่อไปนี้ มาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ในวันยื่นคำเสนอขายที่ดิน

- (๑) หนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นอาจใช้สำเนาก็ได้
- (๒) แผนที่แสดงที่ตั้งที่ดินโดยสังเขป
- (๓) สำเนาบัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน
- (๔) ราคาที่ผู้เสนอขายที่ดินเสนอ

กรณีผู้เสนอขายที่ดินยื่นคำเสนอขายที่ดินเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา ตามวรรคสองและปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมก็ให้รับคำเสนอขายได้

ข้อ ๗ การกำหนดพื้นที่เพื่อการจัดซื้อที่ดิน ให้พิจารณาจากข้อมูล ดังนี้

- (๑) สภาพพื้นที่ที่มีความเหมาะสมแก่การเกษตร
- (๒) จำนวนเกษตรกรผู้เช่าที่ดินหรือผู้ขึ้นทะเบียนขอรับการจัดที่ดินจาก

ส.ป.ก.

(๓) สภาพการทำประโยชน์ในที่ดิน เจ้าของที่ดินไม่ทำประโยชน์ด้วยตนเอง หรือให้ผู้อื่นเช่า หรือปล่อยทิ้งร้าง

ส่วนที่ ๒

การพิจารณาความเหมาะสมของที่ดิน

ข้อ ๘ ให้ คปจ. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่พิจารณาความเหมาะสมของที่ดิน และให้ความเห็นเกี่ยวกับราคาที่ดินที่จะดำเนินการจัดซื้อ ซึ่งประกอบด้วยนายอำเภอแห่งท้องที่เป็นประธานอนุกรรมการ ปฏิรูปที่ดินจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินตั้งอยู่ เกษตรอำเภอ ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน ธารักษ์พื้นที่ เป็นอนุกรรมการ เจ้าหน้าที่ ๑ นาย เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และให้มีเจ้าหน้าที่อีกไม่เกิน ๒ นาย เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๙ เมื่อมีผู้เสนอขายที่ดิน ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน และการทับซ้อนของพื้นที่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากมีปัญหาให้รายงานคณะกรรมการ เพื่อพิจารณา

กรณีตรวจสอบตามวรรคแรกแล้ว และไม่พบปัญหาให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัด มอบหมายเจ้าหน้าที่ ไม่น้อยกว่า ๓ นาย ทำการตรวจสอบสภาพแปลงที่ดิน และเจรจาต่อรองราคาแล้วรายงานผลการตรวจสอบพร้อมความเห็นเสนอคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมที่จะจัดซื้อที่ดิน โดยพิจารณาตามรายงานของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

- (๑) สภาพพื้นที่ที่มีความเหมาะสมทางการเกษตร
- (๒) มีขนาดเนื้อที่ที่เหมาะสมในการประกอบเกษตรกรรม และเพียงพอแก่การครองชีพ เว้นแต่ กรณีเป็นที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อยและมีพื้นที่ติดต่อกัน
- (๓) ราคาที่ดินที่เจ้าของที่ดินเสนอขาย
- (๔) ราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์
- (๕) สภาพการทำประโยชน์ในที่ดิน เจ้าของที่ดินไม่ทำประโยชน์ด้วยตนเอง หรือให้ผู้อื่นเช่า หรือการปล่อยทิ้งร้าง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง จะต้องมีการตรวจสอบแปลงที่ดินแล้วว่า ไม่มีผู้บุกรุก และปลอดจากการรอนสิทธิหรือภาระผูกพันใดๆ

ข้อ ๑๐ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นว่าที่ดินมีความเหมาะสมที่จะจัดซื้อและเห็นชอบ ตามราคาของผู้เสนอขายที่ดินได้ตกลงจะขายที่ดินกับเจ้าหน้าที่ตามบันทึกการเจรจาต่อรองราคาที่ดิน ก็ให้ดำเนินการตามขั้นตอนการจัดซื้อที่ดินที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ต่อไป

หากคณะกรรมการเห็นว่า ที่ดินไม่เหมาะสมที่จะจัดซื้อ ให้ถือเป็นอันยุติ และให้ ส.ป.ก.จังหวัด แจ้งผู้เสนอขายที่ดินทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทราบผลการพิจารณา

ข้อ ๑๑ กรณีที่ดินที่มีผู้เสนอขายยังมิได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการตามความในข้อ ๙ และข้อ ๑๐ แล้วนำรายละเอียดหลักฐานต่างๆ เกี่ยวกับที่ดินรายงานผลการตรวจสอบพร้อมความเห็นเสนอผู้มีอำนาจในหมวด ๒ ต่อไป

เมื่อผู้มีอำนาจเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดิน ให้ ส.ป.ก.เสนอตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินในที่ดินตามวรรคแรก

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ที่ดินที่มีผู้เสนอขายอยู่ในท้องที่ที่ยังไม่มี ส.ป.ก.จังหวัด ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ที่ได้รับมอบหมาย หรือคณะทำงานดำเนินการตามความในหมวดนี้แล้วนำรายละเอียดหลักฐานต่างๆ เกี่ยวกับที่ดิน รายงานผลการตรวจสอบพร้อมความเห็นเสนอ ออกก.คง. พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินต่อไป

เมื่อ ออกก.คง. พิจารณาเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ ส.ป.ก. เสนอตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินในที่ดินตามวรรคแรก

หาก ออกก.คง. พิจารณาแล้ว เห็นว่าที่ดินไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการจัดซื้อให้ถือเป็นอันยุติ และให้ ส.ป.ก.จังหวัด หรือคณะทำงานที่ได้รับมอบหมายแจ้งผู้เสนอขายที่ดินทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทราบผลการพิจารณา

หมวด ๒

อำนาจการพิจารณาเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดิน

ข้อ ๑๓ อำนาจการพิจารณาเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินเป็นดังนี้

(๑) คปจ. มีอำนาจเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินต่อไร่ไม่เกินราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ ในกรณีที่ต้องจัดซื้อที่ดินที่มีราคาเกินกว่าราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ให้ คปจ. พิจารณาเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินตามความจำเป็น แต่ราคาที่ดินจะต้องไม่เกินกว่า หนึ่งเท่าครึ่งของราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์

(๒) กรณีที่ดินที่เสนอขาย มีราคาที่ดินต่อไร่เกินกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของ ราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ ให้ คปจ. ให้ความเห็นชอบการจัดซื้อที่ดิน พร้อมแสดงเหตุผล และให้นำเสนอ ออกก.คง. เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ การจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดิน

ข้อ ๑๔ หากผู้มีอำนาจพิจารณาตามข้อ ๑๓ ไม่เห็นชอบการจัดซื้อและไม่อนุมัติราคาที่ดิน ให้ถือเป็นอันยุติ และให้ ส.ป.ก.จังหวัดแจ้งให้ผู้เสนอขายที่ดิน ทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทราบผลการพิจารณา

ข้อ ๑๕ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด หรือ ส.ป.ก.จังหวัด ที่ได้รับมอบหมายหรือ คณะทำงาน จัดทำรายละเอียดประกอบการจัดซื้อที่ดินเป็นรายแปลง เพื่อเสนอผู้มีอำนาจตามข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ พิจารณา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- (๑) ชื่อ ชื่อสกุล เลขประจำตัวประชาชนและที่อยู่
- (๒) รายละเอียดหลักฐานหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน
- (๓) จำนวนเนื้อที่ที่ดินตามหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและจำนวนเนื้อที่ที่ดินที่เสนอขาย

(๔) ราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ ราคาที่ดินที่เสนอขายและราคาที่ดินที่ได้ต่อรองแล้วต่อไร่

(๕) ราคาที่ดินและวิธีการชำระราคา

(๖) รายละเอียดประกอบการพิจารณา เช่น ทำเลที่ตั้ง การใช้และประเภทการทำประโยชน์ ผลผลิต (หน่วยเดียวกันทุกแปลง) ภาระผูกพันของที่ดิน รายละเอียดอื่นตามที่เห็นสมควร

หมวด ๓

การจัดทำสัญญาจะซื้อขายที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

ข้อ ๑๖ เมื่อผู้มีอำนาจพิจารณาเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินตามข้อ ๑๒ หรือข้อ ๑๓ แล้ว ให้ ส.ป.ก.จังหวัด หรือ ส.ป.ก.จังหวัดที่ได้รับมอบหมายหรือคณะทำงาน จัดทำสัญญาจะซื้อขายที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินกับผู้เสนอขายที่ดิน

ข้อ ๑๓ การจัดทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินให้ ส.ป.ก.จังหวัด หรือส.ป.ก.จังหวัด ที่ได้รับมอบหมาย หรือคณะทำงานจัดทำขึ้น ๒ ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน และประทับตราคำว่า “ต้นฉบับ” ไว้ตอนบน ของฉบับแรก ประทับตราคำว่า “คู่ฉบับ” ไว้ตอนบนของฉบับที่สองและตรวจสอบ หลักฐานการจัดซื้อที่ดินแต่ละแปลงให้ถูกต้องครบถ้วนแล้วรวบรวมส่ง ส.ป.ก. ดังนี้

(๑) คำเสนอขาย การตรวจสอบสภาพที่ดิน และการเจรจาต่อรองราคาที่ดิน เพื่อการจัดซื้อ

(๒) สำเนาหลักฐานหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน

(๓) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน

(๔) หลักฐานที่สำคัญตามความจำเป็น เช่น หนังสือมอบอำนาจ หนังสือยินยอมของคู่สมรส หนังสือยินยอมของผู้ถือกรรมสิทธิ์รวม สำเนาคำสั่งศาล หนังสือบริคณห์สนธิ หนังสือรับรองของนายทะเบียนหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด หลักฐานการเปลี่ยนชื่อหรือชื่อสกุล ฯลฯ

(๕) มติการอนุมัติของผู้มีอำนาจพิจารณาตามข้อ ๑๓

(๖) สัญญาจะซื้อจะขายที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

ข้อ ๑๔ การแก้ไขข้อผิดพลาดคลาดเคลื่อนของรายละเอียดประกอบ การจัดซื้อที่ดินตามข้อ ๑๕ ในกรณีที่ได้รับอนุมัติไว้แล้วจาก คปจ. หรือ อกก.คจ. เฉพาะกรณีที่มิใช่เป็นการแก้ไขทุกประเด็นในคราวเดียวกันอันอาจเป็นเหตุให้ เปลี่ยนที่ดินจากแปลงเดิม ให้เลขธิการ ส.ป.ก. อนุมัติแก้ไขในประเด็น ต่อไปนี้

(๑) ชื่อ ชื่อสกุลของผู้เสนอขายที่ดิน กรณีคัดลอกผิด เปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุล รวมถึง กรณี ทายาทรับมรดก

(๒) ที่ตั้งที่ดินตามเขตการปกครอง และหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน

(๓) จำนวนเนื้อที่ กรณีคัดลอกผิดหรือตัวเลขไม่ชัดเจน

(๔) รายละเอียดหลักฐานหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน กรณีคัดลอกผิด

(๕) ราคาที่ดิน กรณีคัดลอกผิด

ข้อ ๑๕ แบบสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินและแบบพิมพ์อื่นๆ ที่ใช้ในการ ดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้เป็นไปตามที่เลขธิการ ส.ป.ก. กำหนด

หมวด ๔ การอนุมัติจัดซื้อที่ดิน

ข้อ ๒๐ เมื่อได้รับความเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินจากผู้มีอำนาจตามข้อ ๑๒ และ ข้อ ๑๓ แล้ว และที่ดินนั้นตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. อนุมัติจัดซื้อที่ดิน และให้ ส.ป.ก.จังหวัด หรือ ส.ป.ก.จังหวัด ที่ได้รับมอบหมายหรือคณะทำงาน กำหนดวันนัดจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมกับเจ้าของที่ดินโดยเร็ว

หมวด ๕ การโอนเงินและการชำระราคาค่าที่ดิน

ข้อ ๒๑ การชำระราคาค่าที่ดินให้ใช้ผลการรังวัดตามข้อ ๒๕

ข้อ ๒๒ เมื่อได้รับความเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินตามข้อ ๑๓ แล้ว ให้ ส.ป.ก.จังหวัด แจ้งสำนักบริหารกองทุนโอนเงินเพื่อเป็นค่าที่ดินต่อไป

ข้อ ๒๓ การชำระเงินค่าที่ดิน ให้ดำเนินการได้ ๒ กรณี คือ

(๑) การเบิกจ่ายเงินส่วนกลาง ให้สำนักบริหารกองทุนเป็นผู้ดำเนินการ

(๒) การเบิกจ่ายเงินส่วนภูมิภาค ให้ ส.ป.ก.จังหวัด เป็นผู้ดำเนินการ

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ข้อ ๒๔ ส.ป.ก. จะชำระราคาค่าที่ดินในวันจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

การชำระราคาค่าที่ดินตามวรรคแรก ให้ถือปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการชำระราคาและค่าทดแทนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

สำหรับค่าภาษีและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ตามประมวลกฎหมายที่ดินให้ผู้ขายเป็นผู้ชำระ ส่วนค่าธรรมเนียม ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้ผู้เสนอขายที่ดินและ ส.ป.ก. เป็นผู้ชำระฝ่ายละครึ่ง

หมวด ๒ การรังวัดเพื่อการจัดซื้อที่ดิน

ข้อ ๒๕ การจัดซื้อที่ดินเต็มแปลงและที่ดินนั้นมีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเป็นโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ให้มีการรังวัดสอบเขตและให้ดำเนินการจัดซื้อที่ดินตามผลการรังวัดใหม่ เว้นแต่กรณีที่ดินมีหลักฐานการรังวัดประเภท รูปแผนที่รังวัดใหม่ (ร.ว.ม.) และผลการตรวจสอบข้อมูลและสภาพที่ดิน ปรากฏว่าพบเหตุหลักเขตที่ดินจนสามารถกำหนดแนวเขตโดยรอบแปลงที่ดินได้ โดยชัดแจ้งแล้ว และไม่ปรากฏปัญหาเรื่องแนวเขตที่ดินให้ดำเนินการจัดซื้อที่ดินนั้น โดยไม่ต้องทำการรังวัดสอบเขต

การรังวัดสอบเขตตามวรรคแรก ผู้เสนอขายที่ดินจะมอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัด หรือผู้ที่ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมอบหมายเพื่อดำเนินการยื่นคำขอรังวัดสอบเขตแทนก็ได้

ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการรังวัดสอบเขตให้ผู้เสนอขายที่ดินเป็นผู้ชำระ

ข้อ ๒๖ ในกรณีการเสนอขายที่ดินบางส่วน ให้ผู้เสนอขายที่ดินยื่นคำขอแบ่งแยกที่ดินที่จะขายนั้นต่อเจ้าพนักงานที่ดิน ณ สำนักงานที่ดินแห่งท้องที่แล้ว จึงดำเนินการจัดซื้อที่ดินต่อไป โดยผู้เสนอขายที่ดินจะมอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัด หรือผู้ที่ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมอบหมาย เพื่อดำเนินการยื่นคำขอแบ่งแยกที่ดินแทนก็ได้

ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการรังวัดแบ่งแยกที่ดิน ให้ผู้เสนอขายที่ดินเป็นผู้ชำระ

หมวด ๗ การคัดเลือกและจัดที่ดินให้เกษตรกร

ข้อ ๒๗ การคัดเลือกเกษตรกร และการจัดลำดับเกษตรกรที่จะได้รับการจัดที่ดินก่อนและหลัง ให้ คปจ. เป็นผู้พิจารณาตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าว ให้ คปจ. มีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือก ให้เหมาะสมกับสภาพข้อเท็จจริงของแต่ละพื้นที่เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม

หมวด ๘ การรายงานความก้าวหน้าของการจัดซื้อที่ดิน

ข้อ ๒๘ เมื่อมีการดำเนินการตามระเบียบนี้แล้ว ให้ ส.ป.ก. รายงานผลการดำเนินงานความก้าวหน้าของงาน รวมตลอดทั้งปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานให้ คปก. ทราบ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
ปิติพงศ์ พิ้งบุญ ณ อยู่ธาดา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และวิธีการ เกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน

พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๗) (๑๒) ประกอบมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจึงกำหนดระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และวิธีการ เกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วย หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๖

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะกรรมการและคำสั่งอื่นใดในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ผู้เช่าซื้อ” หมายความว่า เกษตรกรผู้ซึ่งได้ทำสัญญาเช่าซื้อที่ดินกับ ส.ป.ก.

“ค่าธรรมเนียม” หมายความว่า เงินที่ ส.ป.ก. ได้ทอรองจ่ายไปเป็นค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย ตามประมวลกฎหมายที่ดินในการรังวัดออกหรือแบ่งแยกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการโครงการและการเงิน กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน ในรายละเอียดได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

เมื่อมีการกำหนดตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแจ้งให้ ส.ป.ก. ทราบ

ข้อ ๖ ให้เลขาธิการ หรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมาย คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด และพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้แล้วแต่กรณี

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๗ ประเภทที่ดินที่จัดให้เช่าซื้อ ได้แก่

(๑) ที่ดินที่ได้มาจากการจัดซื้อหรือเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(๒) ที่ดินของรัฐ

(๓) ที่ดินที่ได้มาโดยประการอื่น

ในกรณีเช่าซื้อที่ดินของรัฐตาม (๒) หลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราค่าเช่าซื้อให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

เว้นแต่ที่ดินที่คณะกรรมการกำหนดมิให้มีการโอนสิทธิที่ดิน

ข้อ ๘ ที่ดินที่จะจัดให้เช่าซื้อ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดจัดทำเป็นแผนงานการเช่าซื้อที่ดินเพื่อขอความเห็นชอบจาก ส.ป.ก. และเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาตามลำดับ

ข้อ ๙ การยื่นคำร้องขอเช่าซื้อที่ดินจาก ส.ป.ก. ให้ยื่นคำร้องตามแบบที่ ส.ป.ก. กำหนด ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่และเวลาตามประกาศของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

ข้อ ๑๐ ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอเช่าซื้อที่ดินต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

ก. เป็นเกษตรกรซึ่งได้รับคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรซึ่งจะมีสิทธิ ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ข. เป็นผู้ที่ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบที่ทางราชการกำหนด

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด รวบรวมคำร้องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด เพื่อพิจารณาอนุมัติให้เช่าซื้อ

โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาผู้ยื่นคำร้อง ดังนี้

ก. เป็นผู้มีรายได้พอที่จะสามารถชำระค่าเช่าซื้อที่ดินได้

ข. ในกรณีที่ เป็นผู้เช่าที่ดินของ ส.ป.ก. จะต้องไม่เป็นผู้ติดค้างชำระค่าเช่าที่ดิน หรือค้างชำระหนี้สินกับ ส.ป.ก. และหนี้สินของสถาบันอื่นๆ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ค. ไม่มีที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมเป็นของตนเองหรือของคู่สมรส หรือมีที่ดินเพียงเล็กน้อยแต่ไม่พอเพียงแก่การประกอบเกษตรกรรมเพื่อเลี้ยงชีพ

ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด แจ้งผลการพิจารณาเป็นหนังสือให้เกษตรกรทราบ หากรายได้ไม่ได้รับอนุมัติให้แจ้งสิทธิอุทธรณ์ด้วย

การอุทธรณ์ตามวรรคสองให้ยื่นต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันได้รับแจ้ง เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๒ สัญญาเช่าซื้อที่ดิน

ส่วนที่ ๑ การทำสัญญาเช่าซื้อที่ดิน

ข้อ ๑๒ เมื่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ได้อนุมัติให้เช่าซื้อแล้ว ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือแจ้งกำหนดวันทำสัญญาและสถานที่ทำสัญญาไปยังเกษตรกร ผู้ซึ่งได้รับอนุมัติให้เช่าซื้อ เพื่อให้มาทำสัญญาเช่าซื้อที่ดินกับเลขาธิการ หรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายตามแบบสัญญาเช่าซื้อที่คณะกรรมการกำหนด ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันมีหนังสือบอกกล่าว และให้เกษตรกรนำหลักฐานต่อไปนี้มาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในวันทำสัญญาเช่าซื้อ

(๑) สำเนาทะเบียนบ้าน และบัตรประจำตัวประชาชน

(๒) ในกรณีที่เกษตรกรมีคู่สมรส ต้องมีหนังสือแสดงความยินยอมของคู่สมรสด้วย

ถ้าเกษตรกรผู้ซึ่งได้รับอนุมัติให้เช่าซื้อไม่มาแสดงตนเพื่อทำสัญญาเช่าซื้อที่ดินตามระยะเวลา และสถานที่ที่กำหนด โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องอันสมควรเป็นหนังสือให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดทราบ หรือแสดงตนแต่สละสิทธิการเช่าซื้อที่ดินให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิการเช่าซื้อที่ดินที่ได้รับอนุมัติในคราวนั้น

เกษตรกรซึ่งได้รับอนุมัติให้เช่าซื้อแต่ไม่ได้มาทำสัญญาตามวรรคหนึ่ง อาจยื่นคำร้องต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ภายในสิบห้าวันนับแต่วันครบกำหนด ให้มาทำสัญญาตามวรรคหนึ่ง โดยแสดงเหตุผลอันสมควรหรือเหตุสุดวิสัยเพื่อขอผ่อนผัน เมื่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเห็นว่าคำร้องดังกล่าว มีเหตุผล อันสมควรให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาผ่อนผันให้ผู้ยื่นคำร้องมาทำสัญญาเช่าซื้อ ภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่มีหนังสือแจ้งให้มาทำสัญญา และรายงานให้ ส.ป.ก. ทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๓ สัญญาเช่าซื้อที่ดินให้จัดทำขึ้นเป็นสามฉบับ โดยมีข้อความตรงกันและให้เก็บไว้ ณ ส.ป.ก. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด และเกษตรกรฝ่ายละหนึ่งฉบับ

ส่วนที่ ๒

หลักเกณฑ์การคำนวณค่าเช่าซื้อที่ดิน

ข้อ ๑๔ การกำหนดค่าเช่าซื้อที่ ส.ป.ก. จัดให้เกษตรกรเช่าซื้อ ให้ผู้เช่าซื้อชำระค่าเช่าซื้อ เท่ากับมูลค่าที่ดินที่ได้จัดซื้อหรือเวนคืน กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๔ ต่อปี ของยอดเงินมูลค่าที่ดินที่ยังมิได้ชำระ

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๕ การเรียกเก็บค่าเช่าซื้อให้เรียกเก็บตั้งแต่วันที่เกษตรกรเช่าทำประโยชน์ในที่ดินตามที่ระบุในสัญญาเช่าซื้อ โดยให้มีระยะเวลาในการเช่าซื้อไม่เกินยี่สิบห้าปี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในสัญญา

ส่วนที่ ๓

หลักเกณฑ์การคำนวณค่าใช้จ่าย

ข้อ ๑๖ การเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอันเกี่ยวเนื่องกับที่ดินให้เรียกเก็บตามสัญญา

หมวด ๓

การชำระค่าเช่าซื้อ

ข้อ ๑๗ ผู้เช่าซื้อที่ดินต้องชำระเงินตามสัญญาเช่าซื้อเป็นรายปีจนครบกำหนดตามสัญญา แก่ ส.ป.ก. ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแห่งท้องที่ โดยปีแรกให้ชำระภายในวันที่กำหนดไว้ในสัญญา

ในกรณีชำระเงิน ณ สถานที่อื่นนอกจากวรรคหนึ่ง ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดแจ้งให้ผู้เช่าซื้อทราบ

ข้อ ๑๘ หากผู้เช่าซื้อไม่มีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจชำระค่าเช่าซื้อตามข้อ ๑๗ ได้ เนื่องจากประสบภัยธรรมชาติหรือมีเหตุสมควรประการอื่น อันทำให้การ ประกอบเกษตรกรรมไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่สมบูรณ์ ทั้งนี้ จะมีประกาศของ คณะกรรมการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าท้องที่ใดเป็นท้องที่ที่เสียหายหรือไม่ ก็ตาม ให้ผู้เช่าซื้อยื่นคำร้องโดยชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลพร้อมกับหลักฐาน อ้างอิงประกอบคำร้องต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพื่อพิจารณาผ่อนผัน การเก็บค่าเช่าซื้อ ตามผลแห่งความเสียหายสำหรับปีนั้นๆ

ข้อ ๑๙ ให้ผู้เช่าซื้อชำระค่าเช่าซื้อเป็นรายปีตามที่กำหนดไว้ในสัญญา ถ้าผู้เช่าซื้อประสงค์จะชำระค่าเช่าซื้อแตกต่างจากที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่าซื้อ ให้ผู้เช่าซื้อเสนอคำร้องพร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบคำขอและแผนการชำระ ค่าเช่าซื้อโดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้เช่าซื้อชำระค่าเช่าซื้อในแต่ละปี เป็นจำนวนเงินมากกว่า ที่ต้องชำระตามที่กำหนดไว้ในสัญญา จนมีผลให้ระยะเวลาที่ต้องชำระค่าเช่าซื้อ น้อยลง ให้ผู้เช่าซื้อเสนอคำขอต่อปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ลดระยะเวลาเช่าซื้อได้ในปีสุดท้ายที่จ่ายค่าเช่าซื้อครบถ้วน แล้วให้แก้ไขสัญญา และแจ้งให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดทราบ

การชำระค่าเช่าซื้อดังกล่าว ส.ป.ก. จะโอนสิทธิในที่ดินให้ผู้เช่าซื้อต่อเมื่อ ครบกำหนดระยะเวลาการชำระค่าเช่าซื้อตามสัญญา และผู้เช่าซื้อได้ชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนถูกต้อง และ ส.ป.ก. ได้รับหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวล กฎหมายที่ดินแล้ว

(๒) ในกรณีที่ผู้เช่าซื้อขอชำระค่าเช่าซื้อเป็นจำนวนเงินน้อยกว่าที่ต้อง ชำระในแต่ละปี ตามที่กำหนดไว้ในสัญญา ซึ่งอาจชำระได้ดังนี้

ก. ขอชำระน้อยกว่าแต่ไม่เป็นการขยายระยะเวลาให้ ส.ป.ก. เรียกเก็บเงินต้นค่าเช่าซื้อที่ถึงกำหนดชำระซึ่งผู้เช่าซื้อค้างชำระทั้งหมดพร้อม ดอกเบี้ย ตามอัตราที่กำหนดในข้อ ๑๔ ในปีถัดไป

ข. ขอชำระน้อยกว่าแต่เป็นการขยายระยะเวลาไปจากที่กำหนดไว้ในสัญญาให้พิจารณาตามที่เห็นสมควรแต่มิให้เกินกว่าห้าปี และการขยายระยะเวลาถ้าไม่เป็นไปเพื่อการปรับแผนการจัดเก็บในแต่ละปีให้ลดลงก็ไม่ต้องให้ผู้เช่าซื้อขยายระยะเวลาทุกปี

ทั้งนี้ ให้ผู้เช่าซื้อยื่นคำร้องดังกล่าวเสนอต่อปฏิรูปที่ดินจังหวัด เพื่อความเห็นเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ เมื่อได้รับการอนุมัติแล้วให้แก่ใช้สัญญาต่อไป

ข้อ ๒๐ ถ้าผู้เช่าซื้อไม่ชำระค่าเช่าซื้อเป็นเวลา ๒ ปี ติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรให้ดำเนินการตามข้อ ๒๑

หมวด ๔ การเลิกการเช่าซื้อ

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่ผู้เช่าซื้อผิดสัญญาเช่าซื้อ เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายมีหนังสือบอกเลิกการเช่าซื้อไปยังผู้เช่าซื้อแล้ว ให้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้เช่าซื้อ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อได้มีการบอกเลิกการเช่าซื้อที่ดินแล้วให้ ส.ป.ก. ดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน และให้ผู้เช่าซื้อที่ดินและบริวารออกจากที่ดินภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือบอกกล่าว หรือภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำหนด เว้นแต่ผู้เช่าซื้อได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามระเบียบนี้

ข้อ ๒๒ กรณีผู้เช่าซื้อไม่สามารถรับภาระค่าเช่าซื้อหรือไม่ประสงค์จะทำประโยชน์ในที่ดินนั้นต่อไปให้ผู้เช่าซื้อบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อได้และให้ดำเนินการตามข้อ ๒๑ เว้นแต่ผู้เช่าซื้อประสงค์จะเช่าที่ดินนั้น ให้ยื่นคำร้องต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด เพื่อนำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาตามที่เห็นสมควรแล้วให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดรายงาน ส.ป.ก. เพื่อทราบด้วย

ข้อ ๒๓ เมื่อได้บอกเลิกสัญญาเช่าซื้อตามข้อ ๒๑ และ ๒๒ แล้ว ให้ ส.ป.ก. คิดค่าเช่าจากผู้เช่าซื้อ ตลอดระยะเวลาที่ให้เช่าซื้อ

ส.ป.ก. จะคืนค่าเช่าซื้อที่รับไว้แล้ว เมื่อได้หักเป็นค่าเช่าเท่ากับระยะเวลา ที่ได้ทำประโยชน์ ตามสัญญาเช่าซื้อและหนี้สินที่ค้างชำระกับ ส.ป.ก.

หมวด ๕ **บทเปิดเตล็ด**

ข้อ ๒๔ ถ้าผู้เช่าซื้อที่ดินเห็นว่าค่าเช่าซื้อและค่าใช้จ่ายไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมหรือมีข้อพิพาทอื่นเกี่ยวกับการเช่าซื้อ หรือค่าใช้จ่าย หรือมีการกล่าวอ้างว่า ส.ป.ก. บอกเลิกสัญญาโดยไม่ชอบ ให้ผู้เช่าซื้อยื่นคำร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดท้องที่นั้นภายในสามสิบวัน นับแต่วันชำระค่าเช่าซื้อที่ดินหรือค่าใช้จ่าย หรือวันที่ทราบหรือควรที่จะทราบมูลเหตุที่พิพาท หรือวันที่บอกเลิกสัญญา พร้อมทั้งแสดงหลักฐานอ้างอิงประกอบคำร้อง เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้สอบสวนแล้ว ให้ทำความเข้าใจพร้อมๆกับรายงานเกี่ยวกับคำร้องนั้นเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดต่อไป เมื่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้แจ้งผลการวินิจฉัยแก่ผู้เช่าซื้อเป็นหนังสือโดยไม่ชักช้า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดให้ถือเป็นที่สุด

ในระหว่างที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาคำร้องหรือคำอุทธรณ์ ให้สัญญาเช่าซื้อ ยังคงมีผลบังคับใช้อยู่จนกว่าคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดจะมีคำวินิจฉัย

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้หรือมีเหตุจำเป็นไม่อาจปฏิบัติตามข้อหนึ่งข้อใดแห่งระเบียบนี้ได้ ให้ ส.ป.ก. รวบรวมข้อเท็จจริงพร้อมทั้งทำความเข้าใจเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ข้อ ๒๖ ให้เลขาธิการ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหรือปฏิรูปที่ดินจังหวัด ซึ่งได้รับมอบหมายเมื่อดำเนินการในเรื่องใดๆ ตามระเบียบนี้ รายงานผลการดำเนินงานความก้าวหน้าของงาน รวมตลอดทั้งปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ให้คณะกรรมการทราบ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๗ สัญญาเช่าซื้อที่ดินที่ได้กระทำขึ้น โดยอาศัยระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการ เกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๖ ให้มีผลบังคับใช้ต่อไป เว้นแต่ข้อตกลงในสัญญาที่ไม่เป็นไปตามระเบียบนี้ ให้ปรับให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ปิติพงศ์ พิ้งบุญ ณ อยู่ธยา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๗) (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติ
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกอบกับมาตรา ๓๐ แห่ง
พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จึงกำหนดระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๔ ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๘
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๔ การกำหนดค่าเช่าซื้อที่ ส.ป.ก. จัดให้เกษตรกรเช่าซื้อ ให้ผู้เช่าซื้อ
ชำระค่าเช่าซื้อเท่ากับมูลค่าที่ดินที่ได้จัดซื้อหรือเวนคืน กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑
ต่อปี ของยอดเงินมูลค่าที่ดินที่ยังไม่ได้ชำระ”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาลดหรือยกเว้น

การเก็บค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

พ.ศ. ๒๕๓๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาลดหรือยกเว้นการเก็บค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๖"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาลดหรืองดเก็บค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๒๒

บรรดาระเบียบหรือข้อบังคับอื่นใดในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้ว ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

หมวด ๑ ข้อความทั่วไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

"ส.ป.ก.จังหวัด" หมายความว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

"คชก.ตำบล" หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล

"เกษตรกร" หมายความว่า เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้เช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมีสัญญาเช่าซึ่งทำไว้กับ ส.ป.ก.

หมวด ๒ การลดหรือยกเว้นค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ข้อ ๕ ในกรณีที่มีประกาศของ คชก.ตำบล ตามกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าท้องที่ใดเป็นท้องที่เสียหายและกำหนดให้ค่าเช่าที่ดินลดลงตามส่วนแห่งความเสียหายหรือให้ยกเว้นเก็บค่าเช่าที่ดินสำหรับปีใดแล้ว ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาลดหรือยกเว้นการเก็บค่าเช่าที่ดินของ ส.ป.ก. ในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งอยู่ในท้องที่ตามประกาศของ คชก.ตำบลนั้นได้ตามส่วนแห่งความเสียหาย

ข้อ ๖ ในกรณีที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด เห็นว่าการประกอบเกษตรกรรมของเกษตรกรรายใด ซึ่งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินของท้องที่ที่มีการประกาศตามข้อ ๕ ได้รับผลสมบูรณ์ตามปกติหรือเสียหายไม่ถึงอัตราส่วนที่ คชก.ตำบล กำหนด ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินได้ตามปกติหรือตามส่วนที่เห็นว่าเหมาะสม

ข้อ ๗ ในท้องที่ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ถ้ามิได้มีประกาศของ คชก.ตำบล ให้เป็นท้องที่ที่เสียหาย แต่เกษตรกรได้ร้องเรียนเป็นหนังสือขอลดหรือยกเว้นการชำระค่าเช่าที่ดิน เนื่องจากได้ประสบภัยธรรมชาติอย่างร้ายแรง เช่น อุทกภัย ภาวะฝนแล้ง หรือมีเหตุอื่น ซึ่งไม่ใช่ความผิดของเกษตรกรอื่นทำให้การประกอบเกษตรกรรมไม่ได้ผล ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น หากเห็นว่าเป็นกรณีมีเหตุผลสมควรให้ลดหรือยกเว้นค่าเช่าที่ดินตามส่วนแห่งความเสียหายสำหรับปีนั้นได้

หมวด ๓

การพิจารณาลดหรือยกเว้น

ข้อ ๘ การขอลดหรือยกเว้นชำระค่าเช่าที่ดิน ตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด เสนอเอกสารต่อไปนี้ ต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณา

(๑) ประกาศของ คชก.ตำบล ว่าท้องที่ใดเป็นท้องที่ที่เสียหาย

(๒) รายละเอียดและเงื่อนไขเกี่ยวกับการขอลดหรือยกเว้นการชำระค่าเช่าที่ดินของเกษตรกรแต่ละราย

(๓) รายงานการตรวจสอบสภาพความเสียหายของเกษตรกรแต่ละรายของ ส.ป.ก.จังหวัด

ข้อ ๙ การขอลดหรือยกเว้นการชำระค่าเช่าที่ดินตามข้อ ๗ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด เสนอเอกสารต่อไปนี้ ต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพื่อพิจารณา

(๑) คำขอลดหรือยกเว้นการชำระค่าเช่าที่ดินของเกษตรกร

(๒) รายละเอียดและเงื่อนไขเกี่ยวกับการขอลดหรือยกเว้นการชำระค่าเช่าที่ดินของเกษตรกรแต่ละราย พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ

(๓) รายงานการตรวจสอบสภาพความเสียหายของเกษตรกรแต่ละรายของ ส.ป.ก.จังหวัด

(๔) หลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและสมควรเสนอเพื่อประกอบการพิจารณา (ถ้ามี)

หมวด ๔ เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีอำนาจกำหนดรายละเอียด
ในทางปฏิบัติตามความจำเป็นได้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๑๑ ในกรณีไม่อาจปฏิบัติตามระเบียบนี้หรือมีปัญหาเกี่ยวกับการ
ปฏิบัติตามระเบียบนี้ให้เสนอคณะกรรมการวินิจฉัย

ข้อ ๑๒ เมื่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีมติให้ลดหรือยกเว้น
ค่าเช่าที่ดินเป็นประการใดแล้วให้เสนอ ส.ป.ก. รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อ
ทราบต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

สุเทพ เทือกสุบรรณ

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย การจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่สงวนหวงห้ามของรัฐ การไม่มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยของเกษตรกรที่มีรายได้น้อยโดยการจัดที่ดินให้แก่สถาบันเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๗) ประกอบกับมาตรา ๓๐ (๓) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย การจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“สถาบันเกษตรกร” หมายความว่า กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกตามระเบียบนี้

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของสถาบันเกษตรกร ดังนี้

(๑) สมาชิกที่มีคุณสมบัติเป็นเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งเสนอรายชื่อผ่านคณะกรรมการตามกฎหมายหรือมติ คณะรัฐมนตรี และผ่านการพิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด หรือ

(๒) สมาชิกอื่นนอกจาก (๑) แต่สามารถขออนุญาตเข้าใช้ประโยชน์ ในที่ดินตามกฎหมาย ว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

“ผู้ได้รับอนุญาต” หมายความว่า สถาบันเกษตรกรซึ่งได้รับการจัดที่ดินจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

“สัญญาเช่า” หมายความว่า สัญญาเช่าที่ดินที่สถาบันเกษตรกรทำกับ ส.ป.ก.

“ค่าเช่าที่ดิน” หมายความว่า เงินที่สถาบันเกษตรกรจ่ายให้ ส.ป.ก. เพื่อเป็นค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“ส.ป.ก.” หมายความว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“คปจ.” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

“ส.ป.ก. จังหวัด” หมายความว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

ข้อ ๔ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ ให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์การจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกรตามระเบียบนี้เป็นระยะๆ เพื่อปรับปรุงระเบียบนี้ หรือเพื่อให้มีมาตรการอื่นแทน

ข้อ ๕ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติ และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วหรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

หมวด ๑

การยื่นคำขอ การพิจารณาและการทำสัญญาเช่า

ข้อ ๖ สถาบันเกษตรกรใดประสงค์จะขอเช่าที่ดิน ให้ยื่นคำขอเช่าตามแบบที่ ส.ป.ก. กำหนด ที่ ส.ป.ก. จังหวัด แห่งท้องที่ที่ดินตั้งอยู่ พร้อมด้วยสำเนาเอกสารหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) บัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนบ้านของผู้ยื่นคำขอที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนสถาบันเกษตรกร

(๒) หลักฐานแสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนสถาบันเกษตรกร

(๓) ใบรับรองการจดทะเบียนเป็นสถาบันเกษตรกร

(๔) ข้อบังคับของสถาบันเกษตรกร ซึ่งสอดคล้องและไม่ขัดแย้งกับระเบียบนี้

(๕) ทะเบียนสมาชิกและการถือหุ้นของสมาชิก

(๖) แผนงานและโครงการการใช้ที่ดิน ประกอบด้วย

(ก) จำนวนเนื้อที่ที่ต้องการเช่า

(ข) แผนดำเนินธุรกิจหรือกิจกรรมของสถาบันเกษตรกรและลักษณะของการดำเนินงานของโครงการโดยระบุลักษณะการใช้ที่ดินแปลงเกษตรกรรมย่อยแปลงที่อยู่อาศัย แปลงการใช้ที่ดินร่วมกันของสมาชิกและอื่นๆ รวมทั้งขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน แนวทางการบริหารและการจัดการโครงการ

(ค) ทุนที่ใช้ดำเนินงานโครงการ

(ง) ผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยสังเขป

(จ) ประโยชน์ที่คาดว่าจะสมาชิกจะได้รับ

(๓) เอกสารหลักฐานการเปลี่ยนชื่อ หรือสกุล/การเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียน หรือการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์หรือข้อบังคับของสถาบันเกษตรกร (ถ้ามี)

ข้อ ๗ ให้ ส.ป.ก. จังหวัด ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารหลักฐานตามข้อ ๖ ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ยื่นคำขอ เมื่อได้รับคำขอและตรวจสอบเอกสารหลักฐานตามข้อ ๖ ถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ออกใบรับคำขอให้ผู้ยื่นคำขอไว้เป็นหลักฐาน

หากคำขอไม่ถูกต้อง ให้แนะนำให้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง หากเอกสารและหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้ออกใบแจ้งระบुरายการที่ยังไม่ถูกต้องครบถ้วน เพื่อให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการจัดส่ง เอกสารหลักฐานที่ถูกต้องตามรายการที่ระบุให้ครบถ้วนภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับใบแจ้ง

หากผู้ยื่นคำขอไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วน หรือเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสองผู้ยื่นคำขอยังไม่จัดส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบถ้วน ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขอไม่ประสงค์ที่จะให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามคำขอต่อไป ให้จัดส่งเอกสารหลักฐานคืนให้ผู้ยื่นคำขอ พร้อมแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์ให้ ผู้ยื่นคำขอทราบ และบันทึกการดำเนินการไว้ ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิที่จะยื่นคำขอใหม่ได้

ข้อ ๘ ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัด พิจารณาคำขอและทำความเห็นเสนอ คปจ. พิจารณา ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่เอกสารหลักฐานถูกต้องครบถ้วนแล้ว

เมื่อ คปจ. มีมติอนุญาตแล้วให้ ส.ป.ก. จังหวัดแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ เป็นหนังสือภายใน ๗ วันนับแต่วันที่มิมติ และให้ผู้ได้รับอนุญาตมาทำสัญญา เข้ากับ ส.ป.ก. ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากผู้ได้รับอนุญาตไม่ยอม เข้าทำสัญญาเข้าภายในระยะเวลาดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่ามติ คปจ. ที่อนุญาตเป็นอันสิ้นผล

หาก คปจ. มีมติไม่อนุญาต ให้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอทราบ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิการยื่นฟ้องต่อศาลปกครองต่อไป

ข้อ ๙ ก่อนทำสัญญาเช่าให้ ส.ป.ก. จังหวัด นำชี้แนวเขตแปลงที่ดิน ที่ได้รับอนุญาต ให้กับผู้ได้รับอนุญาตและจัดทำแผนที่แปลงที่ดินแนบท้ายสัญญาเช่า และให้เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาเช่า

กรณีชี้แนวเขตแปลงที่ดินที่ได้รับอนุญาตติดกับที่ดินของเอกชน ให้ ส.ป.ก.จังหวัด มีหนังสือแจ้งเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินดังกล่าวทราบกำหนด เวลาและการนำชี้แนวเขตแปลงที่ดิน ตามวรรคหนึ่งด้วย

ข้อ ๑๐ ค่าเช่าให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๑ กรณีผู้ได้รับอนุญาตประสงค์ขอเปลี่ยนแปลงแผนงานโครงการ ให้ผู้ได้รับอนุญาตยื่นคำขอที่ ส.ป.ก.จังหวัด เพื่อนำเสนอ คปจ. พิจารณาอนุญาต ภายในกำหนดเวลา ๙๐ วันนับแต่วันที่ เอกสารหลักฐานถูกต้องครบถ้วนแล้ว

หมวด ๒

สิทธิ หน้าที่และการทำประโยชน์ในที่ดินของผู้ได้รับอนุญาต

ข้อ ๑๒ ผู้ได้รับอนุญาต มีสิทธิและหน้าที่ ดังนี้

(๑) บริหารจัดการให้เป็นไปตามแผนงานโครงการที่ผ่านความเห็นชอบจาก คปจ. ให้แล้วเสร็จ ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่า

(๒) ไม่โอนหรือจำหน่ายหรือนำที่ดินทั้งหมดหรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่น ไม่ว่าจะโดยการขาย ให้เช่า หรือเช่าทำประโยชน์ หรือกระทำโดยพฤติกรรมใดๆ ที่แสดงให้เห็นในลักษณะนั้น

(๓) การเปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินชุดบ่อเพื่อการเกษตรและปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างใดๆ ในที่ดินที่นอกเหนือจากผังการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ได้รับอนุญาตไว้แล้ว ให้ขออนุญาตตามข้อ ๑๔ ก่อนดำเนินการ

(๔) ดูแลรักษาหมวดหลักฐานของ ส.ป.ก. และหลักเขตที่ดินในที่ดินที่ได้รับอนุญาตมิให้เกิดชำรุดเสียหายหรือเคลื่อนย้ายไปจากตำแหน่งเดิม

(๕) ไม่กระทำการใดๆ ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งก่อสร้างในโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรอื่น และสภาพแวดล้อม

(๖) ปฏิบัติตามสัญญาเช่า มติคณะกรรมการและมติ คปจ.

(๗) ปฏิบัติตามสัญญาที่ยืมที่กำกับ ส.ป.ก. สถาบันการเงิน หรือบุคคลที่ดำเนินงานร่วมกับ ส.ป.ก.

(๘) ยินยอมให้ ส.ป.ก. หรือผู้ที่ ส.ป.ก. มอบหมายเข้าไปตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยสถาบันเกษตรกรจะอำนวยความสะดวกให้ตามสมควร

(๙) ควบคุม ดูแลและบริหารจัดการสมาชิก ให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาที่ผู้ได้รับอนุญาตทำกับ ส.ป.ก. และ

(ก) ให้ทำประโยชน์ในที่ดินส่วนที่ได้รับอนุญาตให้เช่าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงเกษตรกรรม หรือแปลงที่อยู่อาศัยด้วยตนเอง

(ข) ให้ปฏิบัติตาม (๒) - (๕)

ข้อ ๑๓ กรณีสมาชิกฝ่าฝืน ละทิ้ง ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับของผู้ได้รับอนุญาตหรือระเบียบนี้ ลาออกจากการเป็นสมาชิก หรือไม่ประสงค์จะทำประโยชน์ในที่ดิน ให้ผู้ได้รับอนุญาตดำเนินการให้สมาชิกรายนั้นพ้นจากการเป็นสมาชิก และแจ้งให้ ส.ป.ก.จังหวัด ทราบภายใน ๗ วัน

การคัดเลือกสมาชิกรายใหม่เข้าทำประโยชน์แทนในแปลงเกษตรกรรม หรือแปลงที่อยู่อาศัยกรณีตามวรรคแรก หรือกรณีสมาชิกเสียชีวิต หรือกรณีสมาชิกประสงค์จะให้คู่สมรสหรือทายาทเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแทน ให้ดำเนินการอนุญาตให้กับคู่สมรส หรือทายาทโดยธรรมที่มีคุณสมบัติเป็นเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยให้ ส.ป.ก.จังหวัด นำเสนอ คปจ. พิจารณาภายในกำหนดเวลา ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ข้อ ๑๔ การขุดบ่อหรือสระ หรือการปลูกสร้างโรงเรือน ที่อยู่อาศัย ยุ้งฉาง หรือสิ่งก่อสร้างอื่น ที่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร หรือการดำเนินการใดๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อประกอบเกษตรกรรมให้ผู้ได้รับอนุญาตยื่นคำขอที่ ส.ป.ก. จังหวัดและให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ในการอนุญาตนั้นให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาถึงผลดีผลเสียสภาพ ของที่ดินที่จะต้องเสียหาย ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและแปลงที่ดินข้างเคียง และความเป็นไปได้ในการประกอบกิจการนั้น ทั้งนี้ ห้ามนำดินหรือสิ่งของที่ขุดได้ ออกไปนอกบริเวณที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ไม่ว่าเพื่อการใดๆ

หากผู้ได้รับอนุญาตไม่ดำเนินการตามที่กำหนด ให้ถือว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๒ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการตามข้อ ๑๖ ทั้งนี้ หากผู้ได้รับอนุญาตได้ เปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินไปแล้วให้ผู้ได้รับอนุญาตทำที่ดินให้กลับสู่สภาพเดิม หากไม่ดำเนินการ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการแทนโดยให้ผู้ได้รับอนุญาตเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย

หมวด ๓

การเพิกถอนการอนุญาต การบอกเลิกและการสิ้นสุดของสัญญาเช่า

ข้อ ๑๕ กรณีผู้ได้รับอนุญาตประสงค์จะบอกเลิกสัญญาเช่า ให้ยื่นคำขอบอกเลิกสัญญาเช่าที่ ส.ป.ก. จังหวัด แห่งท้องที่ตามแบบที่ ส.ป.ก. กำหนดไม่น้อยกว่า ๖ เดือน และให้ ส.ป.ก.จังหวัด เสนอเลขาธิการ ส.ป.ก. เพื่อพิจารณา ทั้งนี้ ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องไม่มีหนี้สินค้างชำระกับ ส.ป.ก.

ข้อ ๑๖ กรณีผู้ได้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามความในข้อ ๑๒ ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ได้รับอนุญาตปฏิบัติให้ถูกต้องอย่างน้อย ๒ ครั้ง ภายในระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน หากผู้ได้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำเตือนให้ ส.ป.ก.จังหวัด นำเสนอ คปจ. พิจารณาเพิกถอนการอนุญาตจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกรนั้น

ข้อ ๑๗ ในกรณีต่อไปนี้ให้ถือว่าสัญญาเช่าสิ้นสุด

(๑) เลิกสถาบันเกษตรกร หรือครบกำหนดตามระยะเวลาเช่า

(๒) ส.ป.ก. หรือสถาบันเกษตรกร บอกเลิกสัญญา ให้สัญญาเช่าสิ้นสุดเมื่อครบตามระยะเวลาที่ทั้งสองฝ่ายตกลงกัน

(๓) การเพิกถอนการอนุญาตจัดที่ดินตามข้อ ๑๖ มีผลเมื่อพ้นระยะเวลาอุทธรณ์ตามข้อ ๑๘ กรณีมีการอุทธรณ์และคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยยืนยันให้เพิกถอนการอนุญาตจัดที่ดินแล้ว ให้ถือว่าการเพิกถอนการอนุญาตจัดที่ดินมีผลนับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติคณะกรรมการ

หมวด ๔

อุทธรณ์

ข้อ ๑๘ หากสถาบันเกษตรกร เห็นว่าการเพิกถอนการอนุญาตจัดที่ดินตามข้อ ๑๖ ไม่เป็นธรรม ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ ส.ป.ก. จังหวัด แห่งท้องที่ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งหรือวันที่ ได้ปิดคำสั่งโดยแสดงหลักฐานอ้างอิงประกอบ ให้ ส.ป.ก. จังหวัดรวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการอุทธรณ์ส่งไป

ยัง ส.ป.ก. ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๙ ในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ ให้สถาบันเกษตรกร ทำประโยชน์ในที่ดินต่อไปได้ จนกว่าคณะกรรมการจะได้มีคำวินิจฉัย

ข้อ ๒๐ เมื่อคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ ส.ป.ก. แจ้งคำวินิจฉัยไปยัง ส.ป.ก.จังหวัด ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีคำวินิจฉัย และให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยจาก ส.ป.ก. ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยยืนตามคำสั่งของ คปจ. ให้แจ้งระยะเวลาให้ผู้อุทธรณ์ พร้อมทั้งบริวารออกจากที่ดินตามระยะเวลาที่ คปจ. กำหนดรวมทั้งแจ้งสิทธิการยื่นฟ้องต่อศาลปกครองไปพร้อมกับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการด้วย

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๕

การแจ้งการบอกเลิกสัญญาเช่าและจัดการทรัพย์สินหนี้สิน

ข้อ ๒๑ ให้ ส.ป.ก. จังหวัด จัดทำเป็นประกาศของ ส.ป.ก.จังหวัด เพื่อแสดงให้ทราบว่าสัญญาเช่าดังกล่าวเป็นอันเลิกใช้ตามกำหนดระยะเวลาข้อ ๑๗ โดยให้ปิดประกาศดังกล่าวไว้ ณ ส.ป.ก.จังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการผู้ปกครองท้องที่ และในที่เปิดเผยในหมู่บ้านแห่งท้องที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่แห่งหนึ่งฉบับ มีกำหนด ๓๐ วัน และให้ ส.ป.ก. จังหวัด แจ้งต่อนายทะเบียนของสถาบันเกษตรกรนั้น

กรณีผู้ได้รับอนุญาตหมดความจำเป็นที่จะใช้ที่ดินดังกล่าว เนื่องจากเลิกสถาบันเกษตรกร หรือครบกำหนดระยะเวลาเช่า หรือถูกเพิกถอนการอนุญาตจัดที่ดิน ผู้ได้รับอนุญาตมีหน้าที่ต้องรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างพร้อมทั้งปรับสภาพที่ดินให้สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อไปได้ ภายในระยะเวลาที่ ส.ป.ก. กำหนด หากเพิกเฉยเสีย ส.ป.ก. จะดำเนินการเอง โดยผู้ได้รับ

อนุญาตเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด เว้นแต่ ส.ป.ก. ประสงค์จะใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินนั้นต่อไป

เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการ ส.ป.ก. มอบหมายดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินหรือหนี้สินของสถาบันเกษตรกรอันเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่ทางราชการได้ลงทุนไปหรือให้กู้ยืมตามสัญญา ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

หมวด ๖

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๒๒ ให้ คปจ. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในรายละเอียดได้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ และในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้ให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ข้อ ๒๓ แบบสัญญาเช่าและแบบพิมพ์อื่นๆ ที่ใช้ในการดำเนินการตามระเบียบนี้ให้เป็นไปตามที่ ส.ป.ก. กำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

**ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ว่าด้วย การให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน**

พ.ศ. ๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วย การให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วย การให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๓

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เกษตรกร” หมายความว่า เกษตรกรซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“สถาบันเกษตรกร” หมายความว่า สถาบันเกษตรกรซึ่งเป็นผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“หนังสือรับมอบที่ดิน” หมายความว่า หนังสือที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมอบให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร เพื่อแสดงให้ทราบถึงการได้รับมอบที่ดินและได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามแบบที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนด

“สัญญาจัดให้โดยมีค่าชดเชย” หมายความว่า สัญญาที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจัดทำกับเกษตรกรที่ได้รับที่ดินเพิ่มขึ้นจากการจัดให้เกินกว่าที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนดตามมาตรา ๓๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยตกลงว่าจะโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้เมื่อเกษตรกรได้ชำระค่าชดเชยครบถ้วนแล้ว

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“ส.ป.ก.” หมายความว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

หมวด ๑ การรับมอบที่ดิน

ข้อ ๕ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศรายชื่อเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามระเบียบคณะกรรมการเกี่ยวกับการคัดเลือกเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมอบหนังสือรับมอบที่ดินให้ผู้ได้รับการคัดเลือก และให้ผู้ได้รับการคัดเลือกลงลายมือชื่อในหนังสือรับมอบที่ดินไว้เป็นหลักฐาน

หากเกษตรกรผู้ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ไม่ลงลายมือชื่อในหนังสือรับมอบที่ดินให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือเตือนโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ผู้ได้รับการคัดเลือกมาลงลายมือชื่อรับมอบที่ดิน ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ภายในกำหนดสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือเตือน หากผู้ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ไม่มาลงลายมือชื่อในหนังสือรับมอบที่ดิน ณ สถานที่ที่กำหนดภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้นั้นหมดสิทธิในการรับคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินนั้น

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้ได้รับการคัดเลือกมิได้เป็นผู้ถือครองที่ดิน หรือมิได้เป็นผู้เช่าที่ดินในที่ดินแปลงที่ได้รับการจัดให้อยู่เดิม ให้มีการนำชี้แนวเขตแปลงที่ดิน และให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งกำหนดวันเวลานำชี้แนวเขตให้ผู้ได้รับการคัดเลือกทราบ โดยให้ส่งหนังสือแจ้งก่อนถึงกำหนดนัดนำชี้แนวเขตไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน

เมื่อผู้ได้รับการคัดเลือกมาแสดงตนตามวันเวลาที่กำหนด ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานว่าเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจริงหรือไม่ เมื่อเห็นว่าถูกต้องแล้วให้นำชี้แนวเขตแปลงที่ดินที่จัดให้ และให้ผู้ได้รับการคัดเลือกลงลายมือชื่อรับมอบที่ดินไว้เป็นหลักฐาน

ถ้าผู้ได้รับการคัดเลือกไม่มาแสดงตนตามวันเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่แจ้งเหตุขัดข้องให้ปฎิรูปที่ดินจังหวัดทราบ หรือมาแสดงตนแต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับมอบที่ดินไว้เป็นหลักฐานให้ผู้นั้นหมดสิทธิในการได้รับคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินนั้น และให้คณะกรรมการปฎิรูปที่ดินจังหวัดจัดที่ดินนั้นให้แก่ผู้ได้รับคัดเลือกผู้อื่นต่อไป

หมวด ๒

การทำประโยชน์ในที่ดิน

ข้อ ๗ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับมอบที่ดินให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินมีหน้าที่ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองเต็มความสามารถ และไม่นำที่ดินนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่นไม่ว่าจะโดยการขาย ให้เช่า หรือเข้าทำประโยชน์ หรือโดยพฤติกรรมใดๆ ที่แสดงให้เห็นในลักษณะนั้น

(๒) ยินยอมทำสัญญาเช่า หรือสัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาจัดให้โดยมีค่าชดเชย และต้องปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว

(๓) ไม่เปลี่ยนแปลงสภาพที่ดิน จนเป็นเหตุให้ที่ดินเสื่อมสภาพความเหมาะสมแก่การประกอบเกษตรกรรม

(๔) ไม่ขุดบ่อเพื่อการเกษตรกรรมเกินร้อยละห้าของเนื้อที่ที่ได้รับมอบ

(๕) ไม่ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างใดๆ เว้นแต่การปลูกสร้างตามสมควรสำหรับโรงเรียนที่อยู่อาศัย ยุ้งฉาง หรือสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ที่ใช้ประโยชน์ เพื่อการเกษตรของเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรนั้น

(๖) ดูแลรักษาหมุดหลักฐานของ ส.ป.ก. และหลักเขตที่ดินในที่ดิน ที่ได้รับมอบมิให้เกิดชำรุดเสียหาย หรือเคลื่อนย้ายไปจากตำแหน่งเดิม

(๗) ไม่กระทำการใดๆ ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งก่อสร้างในโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรอื่น และสภาพแวดล้อม

(๘) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

(๙) ปฏิบัติตามสัญญากู้ยืมที่ทำกับ ส.ป.ก. และปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีอยู่กับสถาบันการเงิน หรือบุคคลที่ดำเนินงานร่วมกับ ส.ป.ก.

ข้อ ๘ หากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรกระทำการฝ่าฝืนข้อ ๗ ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือเตือนให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรละเว้นการกระทำหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือทำให้ที่ดินกลับสู่สภาพเดิมภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้นั้นยังคงฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรก็ให้ดำเนินการ ตามข้อ ๑๑ ต่อไป

ในกรณีที่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้อนุญาตทำประโยชน์ในที่ดิน ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนไปยังบุคคลอื่น หรือกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกรณีหนึ่งกรณีใดในข้อ ๗ และไม่สามารถหาตัวได้พบให้ดำเนินการตามข้อ ๑๑ ได้โดยมิต้องมีการเตือน

ข้อ ๙ การขุดบ่อเพื่อการเกษตรกรรมที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ (๔) หรือการปลูกสร้างโรงเรียน ที่อยู่อาศัย ยุ้งฉาง หรือสิ่งก่อสร้างอื่นที่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรที่เกินสมควรตามข้อ ๗ (๕) ให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรยื่นคำขอ ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด และให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ในการอนุญาตนั้นให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาถึงผลดี ผลเสียสภาพของที่ดินที่จะต้องเสียหาย ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและแปลง ที่ดินข้างเคียง และความเป็นไปได้ในการประกอบกิจการนั้น ประกอบด้วย

ในกรณีการอนุญาตให้ดำเนินการขุดบ่อเพื่อการเกษตรกรรมเกินจำนวน ที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ (๔) ถ้ามีการนำดินหรือสิ่งของที่ขุดได้ออกไปนอกบริเวณ ที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ไม่ว่าเพื่อการใดๆ เกษตรกรหรือสถาบัน เกษตรกรต้องจ่ายเงินเท่ากับมูลค่าของดินหรือสิ่งของที่ขุดได้ดังกล่าวเป็นรายได้ของ ส.ป.ก. เพื่อนำเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เว้นแต่เป็นการนำออกไป โดยได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

หากผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าว ได้ดำเนินการตามที่ขออนุญาตหรือผิดเงื่อนไข ที่กำหนดในการอนุญาตหรือไม่ชำระเงินตามวรรคสามภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำหนดให้ถือว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๗ และ ให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ต่อไป ทั้งนี้ หากผู้ได้รับอนุญาตได้เปลี่ยนแปลง สภาพที่ดินไปแล้ว ให้ผู้ได้รับอนุญาตนั้นทำที่ดินให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเป็นผู้เสีย ค่าใช้จ่าย

การพิจารณาอนุญาตตามข้อนี้ ในกรณีมีเหตุอันควรคณะกรรมการปฏิรูป ที่ดินจังหวัดจะมอบหมายให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาตแทนก็ได้

ข้อ ๑๐ กรณีเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรใดประสงค์จะสละสิทธิ การทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับมอบ ให้ยื่นคำขอสละสิทธิพร้อมกับคำขอบอก เลิกสัญญาเช่า หรือสัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาจัดให้โดยมีค่าชดเชย ณ สำนักงาน การปฏิรูปที่ดินจังหวัดแห่งท้องที่ ตามแบบที่ ส.ป.ก. กำหนด

หมวด ๓

การสิ้นสุดสิทธิและผลของการสิ้นสุดสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดิน

ข้อ ๑๑ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสิ้นสุดสิทธิหรือจะสิ้นสุดสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ตาย เลิกสถาบันเกษตรกร หรือสละสิทธิ เว้นแต่จะมีการตกทอดทางมรดกตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

(๒) โอนสิทธิการทำประโยชน์ การเช่า เช่าซื้อ หรือการจัดให้โดยมีค่าเช่าเคยไปยังบุคคลอื่น ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

(๓) ขาดคุณสมบัติตามระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ก. สัญชาติไทย

ข. มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือของบุคคลในครอบครัวเดียวกัน เพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้ว ก่อนดำเนินการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

(๔) ไม่ปฏิบัติตามความในข้อ ๗ และไม่ปฏิบัติตามคำเตือนในข้อ ๘

การสิ้นสุดสิทธิตาม (๑) และ (๒) ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดรายงานให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดทราบ และการสิ้นสุดที่ย่อมมีผลในทันทีที่เกิดเหตุการณ์เช่นนั้นขึ้นสำหรับกรณีตาม (๓) และ (๔) ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีมติให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสิ้นสุดสิทธิ และให้มีผลเป็นการสิ้นสุดสิทธิหลังจากพ้นระยะเวลาการอุทธรณ์ เว้นแต่มีการอุทธรณ์ ให้การสิ้นสุดสิทธิมีผลเมื่อคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยยืนตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือแจ้งคำสั่งการสิ้นสุดสิทธิให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรทราบภายในสิบห้าวันนับแต่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีมติ พร้อมทั้งแจ้งระยะเวลาที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำหนดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรพร้อมบริวารออกจากที่ดิน หากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรไม่ยอมออกจากที่ดิน ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

ในกรณีไม่สามารถแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรทราบได้ ให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่เปิดเผยได้ง่ายในหมู่บ้านแห่งท้องที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ แห่งละหนึ่งฉบับ

ข้อ ๑๒ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรใดสละสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามข้อ ๑๑ ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายมีหนังสือเรียกสัญญาเช่า หรือสัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาจัดให้โดยมีค่าชดเชย หรือหนังสือรับมอบที่ดินคืนให้แก่ ส.ป.ก. ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากไม่สามารถเรียกเอกสารดังกล่าวคืนภายในระยะเวลาที่กำหนดไม่ว่าจะเป็นด้วยเหตุใดก็ตาม ให้จัดทำเป็นประกาศของทางราชการเพื่อแสดงให้ทราบว่าเอกสารดังกล่าวเป็นอันเลิกใช้ตั้งแต่วันที่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสละสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินนั้น โดยให้ปิดประกาศดังกล่าวไว้ ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหมู่บ้านแห่งท้องที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ แห่งละหนึ่งฉบับ มีกำหนดสามสิบวัน

เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินหรือหนี้สินของเกษตรกร หรือสถาบันเกษตรกร อันเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่ทางราชการได้ลงทุนไปหรือให้กู้ยืมตามสัญญา ทั้งนี้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๔

อุทธรณ์

ข้อ ๑๓ หากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ถูกสั่งให้สละสิทธิตามข้อ ๑๑ เห็นว่าคำสั่งนั้นไม่เป็นธรรม ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแห่งท้องที่ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งหรือวันที่ได้ปิดคำสั่ง โดยแสดงหลักฐานอ้างอิงประกอบ

ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดรวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการอุทธรณ์ส่งไปยัง ส.ป.ก. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๔ ในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ ให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีคำสั่งให้สันติวิธี อาจอยู่ทำประโยชน์ในที่ดินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการมีคำวินิจฉัย

เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยแล้ว ให้ ส.ป.ก. แจ้งคำวินิจฉัยไปยังสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีคำวินิจฉัย และให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำวินิจฉัยจาก ส.ป.ก. ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยยืนตามคำสั่งของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ให้แจ้งระยะเวลาให้ผู้อุทธรณ์พร้อมทั้งบริวารออกจากที่ดินตามระยะเวลาที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดได้กำหนด ไปพร้อมกับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการด้วย

หมวด ๕

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในรายละเอียดได้ ทั้งนี้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ และในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

อำพล เสนาณรงค์

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ว่าด้วย การให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน
จากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับ
การเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย การให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๔ ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย การให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕

“หนังสือรับมอบที่ดิน” หมายความว่า หนังสือที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มอบให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร เพื่อแสดงให้ทราบถึงการได้รับมอบที่ดินและได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ตามแบบที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนด

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๑ ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรยื่นสิทธิการเข้าทำประโยชน์
ในที่ดินที่ได้รับมอบจาก ส.ป.ก. ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ตาย เลิกสถาบันเกษตรกร หรือสละสิทธิ เว้นแต่จะมีการตกทอด
ทางมรดกตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

(๒) โอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ การเช่า เช่าซื้อ หรือการจัดให้โดยมีค่าเช่า
ไปยังบุคคลอื่นตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

(๓) ขาดคุณสมบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรและสถาบัน
เกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังต่อไปนี้

ก. สัญชาติไทย

ข. เป็นเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ค. มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือของบุคคลในครอบครัวเดียวกัน
เพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้ว

(๔) ไม่ปฏิบัติตามความในข้อ ๗ และไม่ปฏิบัติตามคำเตือนในข้อ ๘

การยื่นสิทธิตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ย่อมมีผลในทันทีที่เกิดเหตุการณ์
เช่นนั้นขึ้น

สำหรับการยื่นสิทธิตามวรรคหนึ่ง (๓) และ (๔) นั้น ให้คณะกรรมการ
ปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีมติให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรยื่นสิทธิ เว้นแต่ในกรณี
ที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีข้อสงสัยเกี่ยวกับพฤติการณ์ที่จะสั่งให้เกษตรกร
หรือสถาบันเกษตรกรรายใดยื่นสิทธิ และไม่อาจวินิจฉัยได้ก็ให้ขอความเห็นจาก
คณะกรรมการเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาสั่งให้ยื่นสิทธิต่อไป

การยื่นสิทธิตามวรรคสามให้มีผลตั้งแต่เมื่อพ้นระยะเวลาอุทธรณ์ตาม
ข้อ ๑๓ แต่ถ้ามีการอุทธรณ์และคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยยืนยันผู้อุทธรณ์ ยื่นสิทธิ
การเข้าทำประโยชน์แล้ว ให้การยื่นสิทธิมีผลตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งมติคณะกรรมการ

ในกรณีการยื่นสิทธิตามวรรคหนึ่ง (๓) และ (๔) ปรากฏต่อคณะกรรมการ
คณะกรรมการจะมีมติให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้นั้น ยื่นสิทธิก็ได้

ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีหนังสือแจ้งการสิ้นสุดสิทธิพร้อมทั้งระยะเวลา
ที่ให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรพร้อมบริวารออกจากที่ดิน หากบุคคลดังกล่าว
ไม่ยอมออกจากที่ดิน ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

ในกรณีไม่สามารถแจ้งตามวรรคหกได้ ให้ปิดหนังสือแจ้งนั้นไว้ ณ สำนักงาน
การปฏิรูปที่ดินจังหวัด ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และ
ที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหมู่บ้านแห่งท้องที่ ที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ แห่งละหนึ่งฉบับ”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๑๓ ของระเบียบคณะกรรมการ
ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย การให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับ
ที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน
พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"หากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้สั่งให้สิ้นสุดสิทธิตามข้อ ๑๑ เห็นว่า
คำสั่งนั้นไม่เป็นธรรมให้ยื่นอุทธรณ์ต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด แห่งท้องที่
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งหรือ วันที่ได้ปิดคำสั่ง โดยแสดง
หลักฐานอ้างอิงประกอบ เว้นแต่เป็นกรณีที่คณะกรรมการมีมติให้สิ้นสุดสิทธิ"

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐

ชูชีพ หาญสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

คำสั่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ที่ ๙๒๑ / ๒๕๔๔

เรื่อง มอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในการจัดทำและลงนามในข้อตกลง
ต่อท้ายสัญญาเช่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุน
หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน

ตามที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้มีคำสั่งที่ ๔๖๙/๒๕๔๓
สั่ง ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๓ มอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดจัดทำ
และลงนามในสัญญาเช่าและสัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์
เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ นั้น

แต่เนื่องจากขณะนี้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมยังมิได้
กำหนดอัตราค่าเช่าตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติ
ในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง
กับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ ในระหว่างนี้เพื่อให้การจัดทำ
สัญญาเช่าตามระเบียบดังกล่าวสามารถดำเนินการได้อาศัยอำนาจตามความ
ในมาตรา ๓๘(๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔
จึงมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสำนักงาน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในการจัดทำและลงนามในข้อตกลงต่อท้ายสัญญา
ดังกล่าว ทั้งนี้ ในการเรียกเก็บค่าเช่าตามข้อ ๑. ของข้อตกลงดังกล่าว ให้คำนวณ

เพื่อเรียกเก็บในอัตราร้อยละ ๓ ของราคาประเมินของกรมที่ดินสำหรับแปลงที่ดิน
ที่ให้เช่านั้น หากไม่มีให้คำนวณจากราคาประเมินของกรมที่ดิน แปลงที่ดินที่
ใกล้ที่สุด

อนึ่ง หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรจะมอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดิน
จังหวัดปฏิบัติราชการแทนต่อไป ก็ให้กระทำได้
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

ไพศาล กุวลัยรัตน์

(นายไพศาล กุวลัยรัตน์)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗

เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่องที่ ๓.๓ การปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
มติคณะกรรมการ อนุมัติในหลักการให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่า
ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน (ยกเว้นที่ดินพระราชทาน) ดังนี้

๑. ให้คิดค่าเช่าที่ดินโดยอิงมูลค่าที่ดินตามบัญชีกำหนดราคาประเมิน
ทุนทรัพย์ที่ดินฯ ของกรมธนารักษ์ในปีที่จัดให้เกษตรกรทำสัญญาเช่าที่ดินกับ
ส.ป.ก. ในอัตราค่าเช่าต่อปี ตาม “ตารางการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ของ ส.ป.ก.” ที่แนบ ทั้งนี้ ไม่ต่ำกว่าไร่ละ ๖๐ บาท และให้ปรับอัตราค่าเช่าที่ดิน
ที่เรียกเก็บจากเกษตรกรตามราคาประเมินมูลค่าที่ดินของกรมธนารักษ์

๒. กรณีผู้เช่าที่ดินเป็นเกษตรกรที่ทำสัญญาเช่าที่ดินกับ ส.ป.ก. ก่อน
หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามข้อ ๑ มีผลใช้บังคับ
ให้ ส.ป.ก.จังหวัด จัดทำรายละเอียดเปรียบเทียบค่าเช่าที่ดินที่เคยจ่ายกับค่าเช่า
ที่กำหนดตามข้อ ๑ เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด
และจัดทำสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อปรับอัตราค่าเช่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงแล้วแต่กรณี
ได้ในปัดไป ทั้งนี้จะต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เช่าทราบล่วงหน้าก่อนเรียกเก็บค่าเช่า
ในคราวถัดไป

๓. ถ้าผู้ขอเช่ารายใดเห็นว่า ค่าเช่าไม่เป็นธรรม หรือหลักเกณฑ์
ไม่เหมาะสมให้จัดทำคำร้องต่อ คปจ. เมื่อ คปจ. พิจารณาเห็นเป็นประการใด
ให้เสนอต่อ คปก. พิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ ให้ ส.ป.ก. รับข้อสังเกตของประธานและกรรมการไปศึกษา
รายละเอียดและนำเสนอคณะกรรมการต่อไป

ตารางการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ลำดับ ที่	ราคาประเมินมูลค่าที่ดิน กรรมนารักษ์ในปีที่จัดทำ สัญญาเช่าที่ดิน บาท/ไร่	อัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ของ ส.ป.ก. บาท/ไร่/ปี
๑	ไม่เกิน ๒,๐๐๐	๖๐
๒	๒,๐๐๑ - ๕,๐๐๐	๖๖
๓	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๗๕
๔	๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๙๐
๕	๒๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๑๐๕
๖	๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๑๕๐
๗	๑๐๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๒๑๐
๘	๒๐๐,๐๐๑ - ๕๐๐,๐๐๐	๓๐๐
๙	๕๐๐,๐๐๑ - ๑,๐๐๐,๐๐๐	๔๕๐
๑๐	๑,๐๐๐,๐๐๑ - ๑,๕๐๐,๐๐๐	๖๐๐
๑๑	๑,๕๐๐,๐๐๐ ขึ้นไป	มากกว่า ๖๐๐ (ตามที่ คปก. กำหนด)

มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ครั้งที่ ๗/๒๕๕๘

เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่องที่ ๓.๑ ขออนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มติคณะกรรมการ ขอนุมัติให้ ส.ป.ก. ยกเว้นค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นเวลา ๑ ปี

มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่องที่ ๓.๑ ขออนุมัติกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินสำหรับสถาบันเกษตรกร

มติคณะกรรมการ ขอนุมัติกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินสำหรับสถาบันเกษตรกร ดังนี้

๑. กรณีการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย ให้เรียกเก็บค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดินของ ส.ป.ก. ตามมติ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ โดยใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินหน่วยสุดท้ายของกรมธนารักษ์ สำหรับตำบลที่ตั้งที่ดินแปลงที่ให้เช่านั้น

๒. กรณีการเช่าที่ดินสำหรับประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินเฉพาะในพื้นที่ส่วนนั้น ให้ใช้อัตราค่าเช่าที่ดินเท่ากับอัตราค่าเช่าที่เรียกเก็บตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ (ปัจจุบันคิดอัตราค่าตอบแทนร้อยละ ๓ ของราคาประเมินกรมธนารักษ์)

๓. อัตราค่าเช่าให้ปรับทุก ๔ ปี ตามราคาประเมินทุนทรัพย์ของกรมธนารักษ์

บันทึกข้อตกลงในการดำเนินงาน

ระหว่าง

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กับ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

เรื่อง การให้เกษตรกรผู้ได้รับสิทธิในที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ขอรับสินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ทำที่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

บันทึกข้อตกลงนี้ทำขึ้นระหว่าง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยนายประเสริฐพันธุ์ พิพัฒนกุล ตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้เรียกว่า “ส.ป.ก.” ฝ่ายหนึ่ง กับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยนายสุวรรณ ไตรผล ตำแหน่งผู้จัดการ ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้เรียกว่า “ธ.ก.ส.” ฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายตกลงในการดำเนินงานร่วมกันเกี่ยวกับการให้เกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เช่าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินได้เช่า ได้เช่าซื้อ หรือได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้เรียกว่า “เกษตรกร” กู้เงินจาก ธ.ก.ส. ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกบันทึกข้อตกลง ฉบับลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๓๕ และฉบับลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๖ โดยให้ใช้บันทึกข้อตกลงฉบับนี้แทน

๒. กรณีเกษตรกรได้รับสิทธิในที่ดินจาก ส.ป.ก. และนำที่ดินนั้นจำนองเป็นประกันหนี้เงินกู้ที่มีอยู่กับ ธ.ก.ส. และไม่สามารถชำระหนี้ได้ ถ้าเป็นกรณีตกลงกันได้ ส.ป.ก.จะจัดซื้อที่ดินจากเกษตรกรในราคาอย่างต่ำ ไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่เกษตรกรเป็นหนี้ ธ.ก.ส. หรือในกรณีที่มีการฟ้องบังคับจำนองก็ให้ ส.ป.ก.ซื้อที่ดินนั้นจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล สำหรับการประเมินราคาที่ดินเพื่อจำนองให้เป็นไปตามระเบียบวิธีปฏิบัติของ ธ.ก.ส.

๓. กรณีเกษตรกรเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินจาก ส.ป.ก. หรือเกษตรกรได้รับเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๒๘ หรือ ส.ป.ก. ๔-๐๑ จาก ส.ป.ก. และใช้เป็นเอกสารประกันหนี้

๓.๑ หาก ธ.ก.ส. เข้าไปให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกรตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติของ ธ.ก.ส. ไม่ว่าจะเป็นการเฉพาะราย หรือตามโครงการที่ ธ.ก.ส. และ ส.ป.ก.ให้ความเห็นชอบในการดำเนินงานร่วมกัน ส.ป.ก.ต้องจัดให้เกษตรกรนำสัญญาเช่า สัญญาเช่าซื้อ หรือเอกสาร ส.ป.ก.๔-๒๘ หรือ ส.ป.ก.๔-๐๑ มอบให้ ธ.ก.ส. เพื่อเป็นเอกสารประกันการขอกู้เงิน หากเกษตรกรไม่ชำระคืน ธ.ก.ส. ตามสัญญา ส.ป.ก.จะดำเนินการให้เกษตรกรสิ้นสุดสิทธิในที่ดินตามระเบียบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และนำที่ดินไปจัดสรรให้บุคคลอื่นที่ยอมชำระหนี้แก่ ธ.ก.ส.แทน และในระหว่างที่ยังหาบุคคลรับใช้หนี้แทนไม่ได้ ส.ป.ก. และ ธ.ก.ส. จะเข้าไปจัดการเกี่ยวกับการทำประโยชน์ในที่ดินและขายผลผลิตการเกษตรในที่ดินนั้นเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่ต่อ ส.ป.ก. และ ธ.ก.ส. ไปพลางก่อน

๓.๒ ในระหว่างที่เกษตรกรมีหนี้สินอยู่กับ ธ.ก.ส. หากเกษตรกรมีพฤติการณ์หรือกรณีใดกรณีหนึ่งดังจะกล่าวต่อไปนี้เกิดขึ้น ส.ป.ก.ต้องคัดเลือกเกษตรกรรายใหม่ผู้ซึ่งได้รับความเห็นชอบจาก ธ.ก.ส. และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเข้าทำประโยชน์ที่ดินและรับใช้หนี้เงินกู้ของเกษตรกรรายเดิมภายใน ๖ เดือน นับแต่วันที่ ส.ป.ก.ทราบ หรือ ธ.ก.ส. แจ้งให้ ส.ป.ก.ทราบ สำหรับกรณีดังกล่าว คือ

๓.๒.๑ ไม่ได้เข้าอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ในที่ดินภายในระยะเวลาที่กำหนดหรืออพยพออกไปจากที่ดินซึ่งเช่า เช่าซื้อ หรือได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์จาก ส.ป.ก.

๓.๒.๒ ตายและไม่มีทายาทโดยธรรม หรือทายาทโดยธรรมไม่ประสงค์จะรับโอนสิทธิ์ หรือไม่ประสงค์จะรับภาระหนี้สินของเกษตรกรรายเดิมที่มีอยู่ต่อ ธ.ก.ส.

๓.๒.๓ ไม่ดำเนินการหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของพนักงานเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ซึ่งปฏิบัติโดยชอบและสุจริต

๓.๒.๔ ไม่ชำระหนี้เงินกู้แก่ ธ.ก.ส. ตามกำหนด โดยไม่มีเหตุผลสมควร หรือมีเหตุทำให้ ธ.ก.ส.ต้องเรียกคืนเงินกู้ และเกษตรกรไม่ชำระหนี้ที่เรียกคืนนั้นภายในระยะเวลาที่ ธ.ก.ส.กำหนด

อนึ่ง หากยังไม่สามารถหาเกษตรกรรายใหม่มาชำระหนี้และรับที่ดินแทนเกษตรกรรายเดิม ส.ป.ก.จะนำเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรม ชดเชยหนี้สินไปก่อนระหว่างรอการจัดที่ดินให้เกษตรกรรายใหม่

๔. ในระหว่างที่เกษตรกรยังมีหนี้ต่อ ธ.ก.ส. หาก ส.ป.ก.จะมอบหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่เกษตรกร ส.ป.ก.ต้องแจ้งให้ ธ.ก.ส.ทราบ และพิจารณาล่วงหน้าก่อนที่ ส.ป.ก.จะจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นให้แก่เกษตรกร ในกรณีที่ ธ.ก.ส.พิจารณาเห็นว่าเกษตรกรควรจำนองที่ดินนั้นต่อ ธ.ก.ส. ส.ป.ก.ต้องประสานงานให้เกษตรกรดังกล่าวจำนองที่ดินเป็นประกันการชำระหนี้ที่อยู่กับ ธ.ก.ส.ในวันเดียวกับวันที่ ส.ป.ก.จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นให้แก่เกษตรกร ทั้งนี้ การประเมินราคาที่ดินเพื่อจำนอง การฟ้องคดีบังคับจำนอง และการซื้อที่ดินคืน ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๒ โดยอนุโลม

๕. การประเมินราคาที่ดินตามสัญญาเช่า สัญญาเช่าซื้อ เอกสาร ส.ป.ก. ๔-๒๘ ส.ป.ก. ๔-๐๑ หรือเอกสารของ ส.ป.ก.อื่นๆ ที่จะมีขึ้นในอนาคตที่จะใช้เป็นประกันนี้ ให้เป็นไปตามที่ ส.ป.ก.และ ธ.ก.ส.กำหนดร่วมกัน

๖. วงเงินที่ ธ.ก.ส.จะให้บริการสินเชื่อในแต่ละท้องถิ่นที่เป็นเขตปฏิรูปที่ดินของแต่ละจังหวัดให้เป็นไปตามที่ ส.ป.ก. และ ธ.ก.ส. ตกลงกัน

๗. กรณี ธ.ก.ส.ได้ให้กู้เงินแก่เกษตรกรไปแล้วก่อนหน้านี้จะใช้นันทิกข้อตกลงนี้ ให้ถือปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ในโครงการเดิม เว้นแต่ ส.ป.ก. และ ธ.ก.ส.จะพิจารณาตกลงให้เปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

บันทึกข้อตกลงนี้ให้มีผลตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

บันทึกข้อตกลงนี้ทำขึ้นสองฉบับมีข้อความตรงกัน ทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความในบันทึกข้อตกลงนี้โดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยานและยึดถือไว้ฝ่ายละฉบับ

เพื่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ลงนาม ประเสริฐพันธุ์ พิพัฒน์กุล

(นายประเสริฐพันธุ์ พิพัฒน์กุล)

ตำแหน่ง เลขาธิการ

ลงนาม กำธร พุ่มสวัสด์ พยาน

(นายกำธร พุ่มสวัสด์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองนิติการ

เพื่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ลงนาม สุวรรณ ไตรผล

(นายสุวรรณ ไตรผล)

ตำแหน่ง ผู้จัดการ

ลงนาม อำนวย หมวดมนี พยาน

(นายอำนวย หมวดมนี)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโครงการ

บันทึกข้อตกลงในการดำเนินงาน
ระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
เรื่อง การให้เกษตรกรผู้ได้รับสิทธิในที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ขอรับสินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ทำที่ สำนักงานบริหารการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน (องค์การมหาชน)
วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

เพื่อให้นโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนของรัฐบาลเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานบริหารการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน (องค์การมหาชน) และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน พ.ศ. ๒๕๕๖ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดย นายอดิศักดิ์ ศรีสรรพกิจ ตำแหน่ง เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้จะเรียกว่า “ส.ป.ก.” ฝ่ายหนึ่ง กับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดย นายพิทยาพล นาสรรดล ตำแหน่ง ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้จะเรียกว่า “ธ.ก.ส.” อีกฝ่ายหนึ่ง

ทั้งสองฝ่ายทำบันทึกข้อตกลงนี้ขึ้นเพื่อการดำเนินงานร่วมกันเกี่ยวกับการให้เกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้เข้าได้เช่าซื้อ หรือได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กู้เงินจาก ธ.ก.ส. ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้ จะเรียกว่า “เกษตรกร” โดยมีสาระสำคัญของความร่วมมือ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกบันทึกข้อตกลงในการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง ส.ป.ก. กับ ธ.ก.ส. ฉบับลงวันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้บันทึกข้อตกลงฉบับนี้แทน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ยกเว้นพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินฯ จังหวัดแพร่ สุโขทัย มหาสารคาม สกลนคร ราชบุรี ระยอง ชุมพร และ นครศรีธรรมราช ให้ใช้บันทึกข้อตกลงนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๖

๒. กรณีเกษตรกรได้รับกรรมสิทธิ์ที่ดินจาก ส.ป.ก. ได้แก่ โฉนดที่ดิน และนาที่ดินนั้นจำเป็นต้องเป็นประกันหนี้เงินกู้ที่มีอยู่กับ ธ.ก.ส. และไม่สามารถชำระหนี้ได้ ถ้าเป็นกรณีตกลงกันได้ ส.ป.ก. จะจัดซื้อที่ดินจากเกษตรกรนั้นเพื่อชำระหนี้ให้กับ ธ.ก.ส. ในราคาอย่างต่ำไม่น้อยกว่าราคาที่ ส.ป.ก. จัดให้เกษตรกรรายนั้นเช่าซื้อ หรือราคาเพดานค่าเช่าซื้อขั้นต่ำเป็นรายภาค แล้วแต่ราคาไหนจะสูงกว่ากัน หรือในกรณีที่มีการฟ้องบังคับจำนองก็ให้ ส.ป.ก. ซื้อที่ดินนั้นจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล สำหรับการประเมินราคาที่ดินเพื่อจำนองให้เป็นไปตามระเบียบวิธีปฏิบัติของ ธ.ก.ส.

๓. กรณีเกษตรกรเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินจาก ส.ป.ก. หรือเกษตรกรได้รับเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ จาก ส.ป.ก. และใช้เป็นเอกสารประกันหนี้ ให้ ส.ป.ก. และ ธ.ก.ส. ดำเนินการดังนี้

๓.๑ ธ.ก.ส. จะทำหน้าที่ให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกรตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติของ ธ.ก.ส. ไม่ว่าจะเป็นการเฉพาะราย หรือตามโครงการที่ ธ.ก.ส. และ ส.ป.ก. ให้ความเห็นชอบในการดำเนินงานร่วมกัน ทั้งนี้ ส.ป.ก. ต้องจัดให้เกษตรกรนำ สัญญาเช่า สัญญาเช่าซื้อ หรือเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ แล้วแต่กรณี มอบให้ ธ.ก.ส. เพื่อเป็นเอกสารประกันหนี้การขอกู้เงิน

ธ.ก.ส. จะต้องจัดส่งเอกสารประกันหนี้การขอกู้เงินดังกล่าวข้างต้นให้ ส.ป.ก. เพื่อตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของเอกสารดังกล่าวก่อนการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ และ ส.ป.ก. จะต้องแจ้งราคาที่ดินที่ ส.ป.ก. ให้เช่าซื้อ และราคาเพดานค่าเช่าซื้อขั้นต่ำเป็นรายภาคให้ ธ.ก.ส. ทราบทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงราคา

๓.๒ หากเกษตรกรไม่ชำระหนี้ ธ.ก.ส. ตามสัญญา ธ.ก.ส.จะต้อง
แจ้งผลการเร่งรัดหนี้ให้ ส.ป.ก.ทราบเป็นระยะๆ ตามขั้นตอน เพื่อ ส.ป.ก.
จะได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการไม่ชำระหนี้ของเกษตรกรได้อย่างทันทั่วทั้งที่
ในลักษณะแบบคู่ขนานในกรณีที่เกิดหนี้เสียขึ้น ทั้งนี้ ส.ป.ก.จะดำเนินการให้
เกษตรกรคืนสิทธิ์ ในที่ดินตามระเบียบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
และนำที่ดินไปจัดให้เกษตรกรรายใหม่ซึ่งยินยอมชำระหนี้แก่ ธ.ก.ส.แทน

๓.๓ ในระหว่างที่ ส.ป.ก. ยังหาบุคคลรับชำระหนี้แทนรายเดิมไม่ได้
ส.ป.ก. และ ธ.ก.ส.จะเข้าไปจัดการเกี่ยวกับการทำประโยชน์ในที่ดินและขาย
ผลผลิตการเกษตรในที่ดินเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่ต่อ ส.ป.ก. และ ธ.ก.ส. ไปพลางก่อน

๓.๔ กรณีที่เกษตรกรมีหนี้สินอยู่กับ ธ.ก.ส. และเกษตรกรรายนั้น
มีพฤติการณ์หรือกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังจะกล่าวต่อไปนี้

(๑) ไม่ได้เข้าอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ในที่ดินภายใน
ระยะเวลาที่กำหนด หรืออพยพออกไปจากที่ดินซึ่งเช่า เช่าซื้อ หรือได้รับอนุญาตให้
เข้าทำประโยชน์จาก ส.ป.ก.

(๒) ตายและไม่มีทายาทโดยธรรม หรือทายาทโดยธรรม
ไม่ประสงค์จะรับโอนสิทธิ์ หรือไม่ประสงค์จะรับภาระหนี้สินของเกษตรกรรายเดิม
ที่มีอยู่ต่อ ธ.ก.ส.

(๓) ไม่ดำเนินการหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเข้าทำ
ประโยชน์ในที่ดินหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของพนักงานเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ซึ่ง
ปฏิบัติโดยชอบและสุจริต

(๔) ไม่ชำระหนี้เงินกู้แก่ ธ.ก.ส.ตามกำหนด โดยไม่มีเหตุผล
สมควร หรือมีเหตุทำให้ ธ.ก.ส. ต้องเรียกคืนเงินกู้ และเกษตรกรไม่ชำระหนี้ที่
เรียกคืนนั้นภายในระยะเวลาที่ ธ.ก.ส. กำหนด

ส.ป.ก. และหรือ ธ.ก.ส. ต้องคัดเลือกเกษตรกรรายใหม่ผู้ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเข้าทำประโยชน์ในที่ดินและใช้หนี้เงินกู้ของเกษตรกรรายเดิมให้แล้วเสร็จภายใน ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่ ส.ป.ก.ทราบ หรือ ธ.ก.ส. แจ้งให้ ส.ป.ก. ทราบ เว้นแต่กรณีที่ต้องดำเนินการตามกฎหมาย

๔. วงเงินที่ ธ.ก.ส. จะให้บริการสินเชื่อในแต่ละท้องที่ที่เป็นเขตปฏิรูปที่ดินของแต่ละจังหวัด ให้เป็นไปตามที่ ธ.ก.ส.กำหนด เว้นแต่การให้บริการสินเชื่อเป็นโครงการ ธ.ก.ส. และ ส.ป.ก.ต้องตกลงร่วมกัน

๕. การประเมินราคาที่ดินตามสัญญาเช่า สัญญาเช่าซื้อ เอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ หรือเอกสารของ ส.ป.ก.อื่นๆ ที่จะมีขึ้นในอนาคตที่จะใช้เป็นการประกันหนี้ ให้เป็นไปตามที่ ส.ป.ก. และ ธ.ก.ส. กำหนดร่วมกัน

๖. ในระหว่างที่เกษตรกรยังมีหนี้ต่อ ธ.ก.ส. หาก ส.ป.ก.จะเปลี่ยนแปลงและมอบหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินฉบับใหม่ให้แก่เกษตรกร ส.ป.ก.ต้องแจ้งให้ ธ.ก.ส. ทราบ และพิจารณาล่วงหน้าก่อนที่ ส.ป.ก.จะจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นให้แก่เกษตรกร ในกรณีที่ ธ.ก.ส. พิจารณาเห็นว่าเกษตรกรควรจำนองที่ดินนั้นต่อ ธ.ก.ส. ส.ป.ก. ต้องประสานงานให้เกษตรกรดังกล่าวจำนองที่ดินเป็นการประกันการชำระหนี้ที่อยู่กับ ธ.ก.ส. ในวันเดียวกันกับวันที่ ส.ป.ก.จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นให้แก่เกษตรกร ทั้งนี้ การประเมินราคาที่ดินเพื่อจำนอง การฟ้องคดีบังคับจำนอง และการซื้อที่ดินคืน ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับ ข้อ ๒ โดยอนุโลม

๗. กรณี ธ.ก.ส. ได้ให้กู้เงินแก่เกษตรกรไปแล้ว ตามบันทึกข้อตกลงฉบับ ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ ฉบับลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ และฉบับลงวันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในบันทึกข้อตกลงฉบับนั้น เว้นแต่ ส.ป.ก. และ ธ.ก.ส. จะพิจารณาตกลงให้เปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

๘. กรณี ธ.ก.ส. หรือ ส.ป.ก. ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อหนึ่งข้อใดของ บันทึกข้อตกลงได้ อันเนื่องจากกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติหรือกฎอื่นใด ให้นำเสนอปัญหาข้อขัดข้องต่อคณะกรรมการนโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน พ.ศ. ๒๕๔๖

บันทึกข้อตกลงนี้ทำขึ้นสองฉบับมีข้อความตรงกัน ทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความในบันทึกข้อตกลงนี้โดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยานและยึดถือไว้ฝ่ายละฉบับ

เพื่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ลงนาม อดิศักดิ์ ศรีสรรพกิจ

(นายอดิศักดิ์ ศรีสรรพกิจ)

ตำแหน่ง เลขาธิการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ลงนาม ธวัชชัย สำโรงวัฒนา

(นายธวัชชัย สำโรงวัฒนา)

ตำแหน่ง รองเลขาธิการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เพื่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ลงนาม พินยาพล นาถธราดล

(นายพินยาพล นาถธราดล)

ตำแหน่ง ผู้จัดการ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ลงนาม ไพโรจน์ จันทน์ไทย

(นายไพโรจน์ จันทน์ไทย)

ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้จัดการ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

บันทึกข้อตกลงในการดำเนินงาน

ระหว่าง

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กับ ธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

เรื่อง การให้ผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ขอรับสินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ทำที่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือสนับสนุนการดำเนินงานของเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินในการขยายโอกาสให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม หรือพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างความเป็นธรรมในสังคมและก่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทั้งสองหน่วยงานจึงได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงนี้ขึ้น ระหว่าง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดย **นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์** ตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้ จะเรียกว่า “ส.ป.ก.” ฝ่ายหนึ่ง กับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดย **นายลักษณ์ วจนานวัช** ตำแหน่ง ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้ จะเรียกว่า “ธ.ก.ส.” อีกฝ่ายหนึ่ง

ทั้งสองฝ่ายทำบันทึกข้อตกลงนี้ขึ้นเพื่อการดำเนินงานร่วมกันเกี่ยวกับการให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ขอรับสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้ จะเรียกว่า “ผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน” โดยมีสาระสำคัญของความร่วมมือ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกบันทึกข้อตกลงในการดำเนินงานระหว่าง ส.ป.ก. กับ ธ.ก.ส. ฉบับลงวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้บันทึกข้อตกลงฉบับนี้แทนตั้งแต่วันที่ **๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖**

๒. บันทึกข้อตกลงนี้ให้ใช้กับผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่น โฉนดที่ดิน น.ส.๓ ก สัญญาเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และได้ นำสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินนั้นเป็นประกันหนี้ที่มีอยู่กับ ธ.ก.ส. รวมทั้งการดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

๓. ในการประเมินมูลค่าที่ดินของผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน ทั้งสองฝ่ายตกลงใช้ราคาประเมินมูลค่าที่ดินของกรมธนารักษ์เป็นฐานในการประเมินมูลค่าที่ดินในการกำหนดวงเงินขอรับสินเชื่อ ทั้งนี้ วงเงินของสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินแต่ละประเภทให้เป็นไปตามอัตราที่ ส.ป.ก. กับ ธ.ก.ส. กำหนดร่วมกัน

๔. กรณีผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินนำเอกสารแสดงสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินมาใช้เป็นหลักประกันหนี้ ให้ ส.ป.ก. และ ธ.ก.ส. ดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ ธ.ก.ส. จะทำหน้าที่ให้บริการสินเชื่อแก่ผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติของ ธ.ก.ส. หรือตามโครงการที่ ธ.ก.ส. และ ส.ป.ก. ให้ความเห็นชอบในการดำเนินงานร่วมกัน ทั้งนี้ ส.ป.ก. ต้องจัดให้ผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินนำเอกสารหลักฐานแสดงสิทธิที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดินมอบให้ ธ.ก.ส. เพื่อเป็นหลักประกันในการขอรับสินเชื่อ

๔.๒ ธ.ก.ส. จะต้องส่งเอกสารหลักฐานแสดงสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินดังกล่าวข้างต้นให้ ส.ป.ก. เพื่อตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของเอกสารดังกล่าวเป็นประกันหนี้กับ ธ.ก.ส. ก่อนการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ หากผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินได้รับอนุมัติสินเชื่อ ให้ ธ.ก.ส. แจ้ง ส.ป.ก. เพื่อจัดทำบันทึกข้อมูลในแฟ้มสารบบที่ดินไว้เป็นหลักฐานว่าได้ใช้สิทธิกู้ยืมเงินจาก ธ.ก.ส.

๔.๓ ส.ป.ก. จะต้องดำเนินการจัดทำทะเบียนควบคุมแปลงที่ดินที่มีการนำสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินไปเป็นหลักประกันในการขอรับสินเชื่อจาก ธ.ก.ส.

๔.๔ ธ.ก.ส. ต้องแจ้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานแก่ ส.ป.ก. เพื่อ ส.ป.ก. และ ธ.ก.ส. จะได้ร่วมกันดำเนินการแก้ไขปัญหาการไม่ชำระหนี้ของผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินได้อย่างทัน่วงที่หากผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินไม่ชำระหนี้ ธ.ก.ส. ตามสัญญา

๔.๕ กรณีที่ผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินมีหนี้สินอยู่กับ ธ.ก.ส. และมีพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ได้เข้าอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ในที่ดินภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือละทิ้งที่ดินที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดิน

(๒) กรณีผู้ได้รับสิทธิเป็นบุคคลธรรมดาและไม่มีทายาทโดยธรรม หรือทายาทโดยธรรมไม่ประสงค์จะรับมรดกสิทธิ หรือไม่ประสงค์จะรับภาระหนี้สินของผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินรายเดิมที่มีอยู่ต่อ ธ.ก.ส. หรือกรณีเป็นสถาบันเกษตรกรไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้

(๓) ไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินหรือไม่ดำเนินการตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

(๔) ไม่ชำระหนี้เงินกู้แก่ ธ.ก.ส. ตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติของ ธ.ก.ส. โดยไม่มีเหตุผลสมควร หรือมีเหตุทำให้ ธ.ก.ส. ต้องเรียกคืนเงินกู้และผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินไม่ชำระหนี้ที่เรียกคืนนั้นภายในระยะเวลาที่ ธ.ก.ส. กำหนด

ในกรณีดังกล่าวข้างต้น ถ้าผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินยังไม่ได้รับโอนสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินจาก ส.ป.ก. ให้ ส.ป.ก. พิจารณาดำเนินการให้ผู้ได้รับสิทธินั้นสิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย การให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และนำที่ดินไปจัดให้แก่เกษตรกรรายใหม่ ซึ่งยินยอมชำระหนี้แทนให้ ธ.ก.ส. ให้ ส.ป.ก. พิจารณาดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว หากผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินรายใหม่ไม่มีคุณสมบัติในการรับสินเชื่อของ ธ.ก.ส. และ ส.ป.ก. ไม่สามารถหาผู้ที่มารับที่ดินและหนี้สินที่มีอยู่กับ ธ.ก.ส. ได้ ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมชำระหนี้ให้ ธ.ก.ส. ในจำนวนอย่างต่ำไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่ผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินเป็นหนี้ ธ.ก.ส.

๕. ในกรณีผู้ได้รับโอนสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินจาก ส.ป.ก.แล้ว ได้นำที่ดินนั้นเป็นประกันหนี้ที่มีอยู่กับ ธ.ก.ส. และไม่สามารถชำระหนี้ได้ ให้ผู้ได้รับโอนสิทธิดังกล่าวตกลงกับ ส.ป.ก.เพื่อโอนสิทธิในที่ดินไปยัง ส.ป.ก. และ ส.ป.ก. จะชำระหนี้ให้กับ ธ.ก.ส.ในจำนวนอย่างต่ำไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่ผู้ได้รับโอนสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินเป็นหนี้ ธ.ก.ส.

๖. หากผู้เข้าซื้อที่ดินจาก ส.ป.ก. ชำระค่าเข้าซื้อครบถ้วน ส.ป.ก.ต้องแจ้งให้ ธ.ก.ส. พิจารณาล่วงหน้าก่อนที่ ส.ป.ก. จะจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นในกรณีที่ ธ.ก.ส. พิจารณาเห็นว่า ผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินควรจำนองที่ดินนั้นต่อ ธ.ก.ส. ส.ป.ก.ต้องประสานงานให้ผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินดังกล่าวจำนองที่ดินเป็นประกันการชำระหนี้ที่มีอยู่กับ ธ.ก.ส. ในวันเดียวกันกับวันที่ ส.ป.ก. จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นให้แก่ผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน

กรณีเกษตรกรต้องการเปลี่ยนสัญญาเช่าซื้อเป็นสัญญาเช่า หากสัญญาเช่าซื้อยังคงติดภาระค้ำประกันหนี้ ธ.ก.ส. อยู่ ส.ป.ก.จะเปลี่ยนแปลงสิทธิดังกล่าวมิได้ จนกว่าจะมีการชำระหนี้เดิมต่อ ธ.ก.ส. เสร็จสิ้น

๗. กรณี ธ.ก.ส. ได้ให้เงินกู้แก่ผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินไปแล้ว ตามบันทึกข้อตกลงฉบับลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ฉบับลงวันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ และ ฉบับลงวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในบันทึกข้อตกลงฉบับนั้น

๘. ให้ ส.ป.ก. กับ ธ.ก.ส. ร่วมกันจัดทำโครงการเพื่อพัฒนารายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน

๙. ในการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงนี้ ให้ ธ.ก.ส. แจ้งผลการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงนี้ ให้แก่ ส.ป.ก. เป็นรายไตรมาส

๑๐. กรณี ธ.ก.ส. หรือ ส.ป.ก. ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อหนึ่งข้อใดของบันทึกข้อตกลงได้อันเนื่องจากกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติ หรือกฎอื่นใด ให้ทั้งสองฝ่ายกำหนดแนวทางและการแก้ไขปัญหาหารือร่วมกันในการดำเนินงาน

บันทึกข้อตกลงนี้ทำขึ้นสองฉบับมีข้อความตรงกัน ทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความในบันทึกข้อตกลงนี้โดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยานและยึดถือไว้ฝ่ายละฉบับ

เพื่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ลงนาม วีระชัย นาควิบูลย์วงศ์

(นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์)

ตำแหน่ง เลขาธิการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ลงนาม วรณนา บุญสุข พยาน

(นางวรณนา บุญสุข)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เพื่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ลงนาม ลักษณะ วจนนวนวัช

(นายลักษณะ วจนนวนวัช)

ตำแหน่ง ผู้จัดการ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ลงนาม ชัยวัฒน์ ปกป้อง พยาน

(นายชัยวัฒน์ ปกป้อง)

ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้จัดการ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

บันทึกข้อตกลงในการดำเนินงาน

ระหว่าง

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กับ ธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

เรื่อง การบริการรับชำระเงินผ่านเคาน์เตอร์ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ทำที่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗

บันทึกข้อตกลงในการดำเนินงานฉบับนี้จัดทำขึ้นระหว่าง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดย **นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์** ตำแหน่ง เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้จะเรียกว่า “ส.ป.ก.” ฝ่ายหนึ่ง กับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดย **นายลักษณะ วจนานวัช** ตำแหน่ง ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้จะเรียกว่า “ธ.ก.ส.” อีกฝ่ายหนึ่งเพื่อร่วมกันดำเนินงานเกี่ยวกับการเพิ่มช่องทางให้บริการแก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรของ ส.ป.ก. ในการชำระเงินผ่านเคาน์เตอร์ ธ.ก.ส. เพื่อเพิ่มความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาชำระเงิน โดยมีสาระสำคัญของความร่วมมือ ดังต่อไปนี้

๑. การบริการ หมายถึง การรับชำระเงินจากผู้รับบริการที่ประสงค์ จะชำระเงินผ่านเคาน์เตอร์สำนักงานสาขาของผู้ให้บริการ ตามใบแจ้งหนี้/ใบเตือนหนี้ ของ ส.ป.ก. โดยรับชำระเป็นเงินสด

ผู้ให้บริการ หมายถึง ธ.ก.ส. สาขาต่างๆ ทั่วประเทศ

ผู้รับบริการ หมายถึง เกษตรกร หรือสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ของ ส.ป.ก.

๒. ส.ป.ก. และ ธ.ก.ส. ตกลงให้คิดค่าธรรมเนียมการให้บริการในอัตรารายการละ ๑๐ บาท อัตราเดียวทั่วประเทศ โดยให้ ธ.ก.ส. เรียกเก็บจากผู้รับบริการที่ขอใช้บริการ

๓. ส.ป.ก. ตกลงให้ ธ.ก.ส. โอนเงินที่ได้รับชำระจากผู้รับบริการทั้งหมดในแต่ละวัน รวมเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของ ส.ป.ก.จังหวัด แต่ละจังหวัดตามที่ ส.ป.ก. กำหนด รายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายข้อตกลง

๔. ธ.ก.ส. จัดทำข้อมูลการบริการรับชำระเงินส่งให้ ส.ป.ก. ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในวันที่มีการรับชำระเงิน เพื่อให้ ส.ป.ก. ดาวน์โหลด (Download) ข้อมูลในวันถัดจากวันที่มีการรับชำระเงินโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้นจาก ส.ป.ก.

๕. ในกรณีที่มีการให้บริการรับชำระเงินของ ธ.ก.ส. เกิดความผิดพลาดล่าช้า หรือบกพร่อง ธ.ก.ส. จะตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องและแจ้งให้ ส.ป.ก. ทราบโดยเร็ว

แต่หากเป็นข้อผิดพลาดเรื่องของการฝากเงินเข้าบัญชี เมื่อ ธ.ก.ส. ตรวจสอบพบ ส.ป.ก. ยินยอมให้ ธ.ก.ส. ทำการฝากเงินหรือถอนเงินออกจากบัญชี ส.ป.ก. โดยไม่ต้องแจ้งให้ ส.ป.ก. ทราบก่อน แต่ต้องแสดงรายการฝากเงินหรือถอนเงินเนื่องจากข้อผิดพลาดนั้นภายในแต่ละวัน โดยให้ปรากฏในข้อมูลที่ส่งให้ ส.ป.ก. ดาวน์โหลด เพื่อใช้ในการตรวจสอบข้อมูล แต่หาก ธ.ก.ส. พบข้อผิดพลาดหลังจากส่งข้อมูลให้ ส.ป.ก. ดาวน์โหลดแล้ว หรือทราบในวันถัดมา ธ.ก.ส. จะต้องแจ้งให้ ส.ป.ก. ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ ส.ป.ก. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖. หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของบันทึกข้อตกลงนี้ ในข้อสาระสำคัญไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน อีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิบอกกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังฝ่ายนั้นให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของบันทึกข้อตกลงให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดแต่น้อยกว่า ๑๕ (สิบห้า) วัน หากไม่ปฏิบัติตามฝ่ายที่บอกกล่าวมีสิทธิบอกเลิกบันทึกข้อตกลงฉบับนี้ได้ทันที

การบอกเลิกบันทึกข้อตกลง ฝ่ายที่บอกเลิกจะต้องบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังอีกฝ่ายหนึ่งไม่น้อยกว่า ๙๐ (เก้าสิบ) วัน ก่อนวันที่การบอกเลิกบันทึกข้อตกลงนี้มีผลใช้บังคับ

เมื่อมีการบอกเลิกบันทึกข้อตกลงนี้ ทั้งสองฝ่ายจะต้องปิดประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับวันเลิกการบริการไว้ในที่เปิดเผยโดยชัดแจ้ง มีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ (สามสิบ) วัน ก่อนวันที่การบอกเลิกบันทึกข้อตกลงนี้มีผลใช้บังคับ เพื่อให้ผู้รับบริการ และบุคคลทั่วไปทราบ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวต้องมีข้อความที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายและต้องเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย

เมื่อการบอกเลิกบันทึกข้อตกลงมีผลบังคับใช้ ทั้งสองฝ่ายตกลงให้บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ยังคงผูกพันต่อไปจนกระทั่งแต่ละฝ่ายจะได้ปฏิบัติภาระหน้าที่ของตนจนครบถ้วนแล้ว

๗. ทั้งสองฝ่ายตกลงว่า เอกสาร ข้อมูล หรือสิ่งใดๆ ที่กระทำขึ้นภายใต้บันทึกข้อตกลงนี้หรือที่ได้รับมาจากการดำเนินการตามภาระหน้าที่ของตนภายใต้บันทึกข้อตกลงนี้ ถือเป็นข้อมูลความลับ และไม่เปิดเผยแก่บุคคลภายนอกที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยโดยได้รับการอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากอีกฝ่ายหนึ่ง หรือเป็นการเปิดเผยภายใต้บังคับของกฎหมาย

๘. ในกรณีที่ ส.ป.ก. หรือ ธ.ก.ส. ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อหนึ่งข้อใด ของบันทึกข้อตกลงนี้ได้ อันเนื่องจากกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติ หรือ กฎอื่นใด ให้ทั้งสองฝ่ายกำหนดแนวทางและการแก้ไขปัญหาในการดำเนินงาน ร่วมกัน โดยให้ถือว่าการแก้ไข หรือส่วนที่เพิ่มเติมเป็นส่วนหนึ่งของบันทึกข้อตกลงนี้

บันทึกข้อตกลงนี้ทำขึ้นสองฉบับมีข้อความตรงกัน ทั้งสองฝ่ายได้อ่านและ เข้าใจข้อความในบันทึกข้อตกลงนี้โดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ต่อหน้าพยานและยึดถือไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ลงนาม วีระชัย นาควิบูลย์วงศ์
(นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์)
ตำแหน่ง เลขาธิการ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ลงนาม ลักษณะ วจนานวัช
(นายลักษณะ วจนานวัช)
ตำแหน่ง ผู้จัดการ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ลงนาม เปรมจิต สังขพงษ์
(นางเปรมจิต สังขพงษ์)
ตำแหน่ง รองเลขาธิการ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ลงนาม อภิญา ปุญญฤทธิ์
(นางอภิญา ปุญญฤทธิ์)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการฝ่ายเงินฝาก
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๑ ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม

เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

www.alro.go.th

จำนวนพิมพ์ ๒,๐๐๐ เล่ม

เมษายน ๒๕๕๙